

H O Ő G E L D İ N İ Z . .

MESKA KONFERANSI

"İŞTE SAĞLIK VE GÜVENLİK" TÜRKİYE NEREDE??

ILO 28 NİSAN 2015
*DÜNYA İŞ SAĞLIĞI ve
GÜVENLİĞİ GÜNÜ* anısına

Prof. Dr. Ahmet SALTİK
*Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Halk Sağlığı Anabilim Dalı*

*25 Nisan 2015, Cumartesi saat 14:00
Üsküdar Üniv. Çarşı Yerleşkesi. İSTANBUL*

***Cumhuriyetimizin ilk Üniversitesi ve
ilk Tıp Fakültesi, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi..
1945; Cumhurbaşkanı İsmet İNÖNÜ açtı..***

10 Aralık 1948 İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRGESİ – 67. YIL

Madde 1

Bütün insanlar **özgür**, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar. Akıl ve vicdanla donatılmışlardır, birbirlerine **kardeşlik** anlayışıyla davranmalıdırlar.

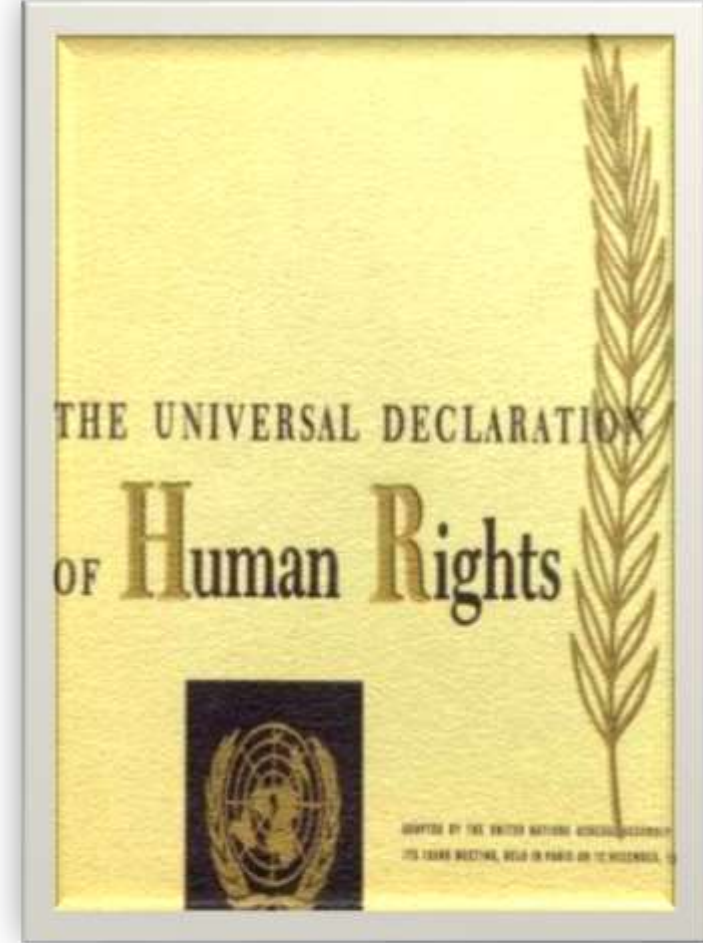
Madde 2

1. Herkes ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da başka türden kanaat, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğuş veya başka türden statü gibi herhangi bir ayırım gözetilmeksizin, bu Bildirgede belirtilen bütün hak ve özgürlüklere sahiptir.

2. Ayrıca, bağımsız, vesayet altında ya da kendi kendini yönetemeyen ya da egemenliği başka yollardan sınırlanmış bir ülke olsun ya da olmasın, bir kişinin uyruğu olduğu ülke ya da memleketin siyasal, hukuksal ya da uluslararası statüsüne dayanarak hiçbir **ayırım yapılamaz**.

Madde 3

Herkesin yaşama hakkı ile kişi özgürlüğü ve **güvenliği** hakkı vardır.

5547 sayılı yasayla TBMM’ce onanan
Avrupa (Konseyi) Sosyal Şartı
(European Social Charter),

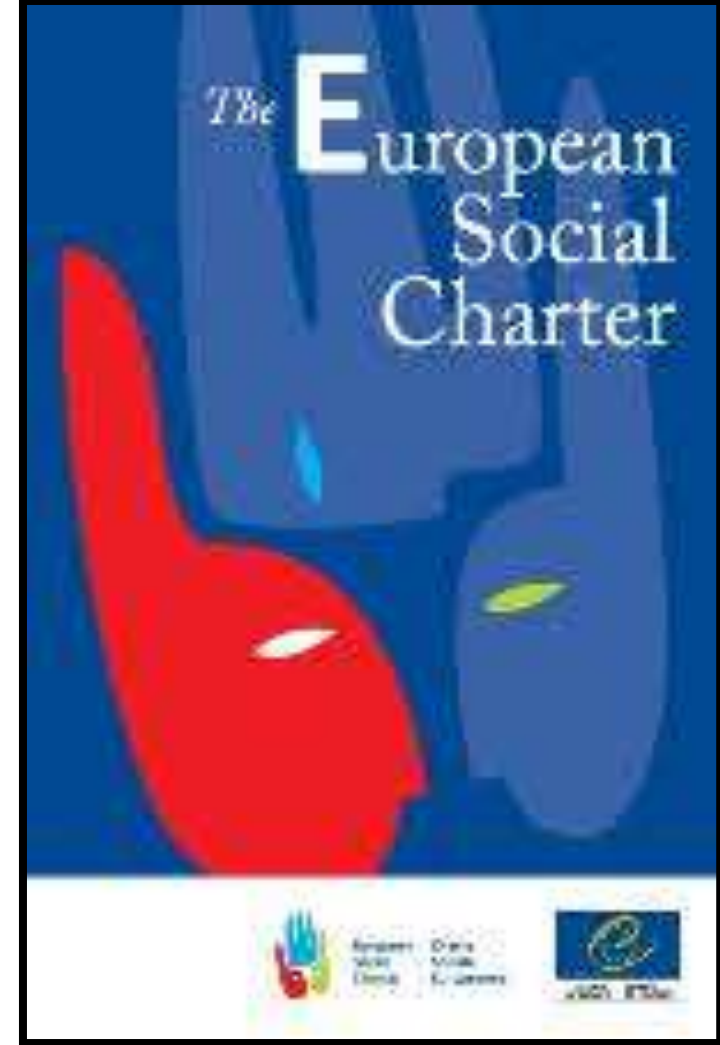
Türkiye’nin hukuksal olarak
“taraf olduğu” (imza koyduğu) önemli
ulusalüstü hukuk metinlerindedir :

**«Tüm çalışanların güvenli ve
sağlıklı çalışma koşullarına
sahip olma hakkı vardır.»**

Avrupa Konseyince 1996’da
kabul edilen, Türkiye’nin 6.10.2004’te
imzaladığı ve 3.10.2006 günlü, 26308
sayılı Resmi Gazetede yayımlanan
5547 sayılı yasa ile onaylanarak,
Anayasa m. 90 / son fıkra uyarınca
iç hukukta yasa gücünde alan

Avrupa Sosyal Şartı...

Avrupa Konseyi Sosyal Şartı

Devletin açık Anayasal yükümü:

Anayasa md. 49 :

Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. (Değişik: 3.10.2001-4709/19 md.)

Devlet, çalışanların yaşam düzeyini yükseltmek, çalışma yaşamını geliştirmek için **çalışanları ve işsizleri korumak**, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve **çalışma barışını sağlamak** için gerekli önlemleri alır.

«**İnsan derisi ile kaplı**»
anayasalar süs müdür?
Emperyalizmin,
sermayenin
hukukunun
tek yanlı baskı
aracı mıdır?
**Adalet sağla(n)mazsa
barış olur mu?**

Modern dönem köleliği: Taşeronlaşma

DİSK Araştırma Enstitüsü'ne göre, Türkiye'de **6 milyon** emekçi iş güvencesinden yoksun, taşeron (*altışveren*) eliyle çalıştırılıyor ve taşeronlaştırma, tüm işkollarının % 60'ına yayılmış durumda (2013).

İş Yasası md. 2 :

“Asıl işveren, kendi asıl işini taşeron işverene devredemez. Yalnızca asıl işe yardımcı nitelikte olan; temizlik, taşıma, güvenlik, yemek gibi işler ile asıl işin teknik anlamda uzmanlık gerektiren bölümünü taşeronla devredebilir.”

6331 Sayılı Yasada İşverenin Yükümleri-1

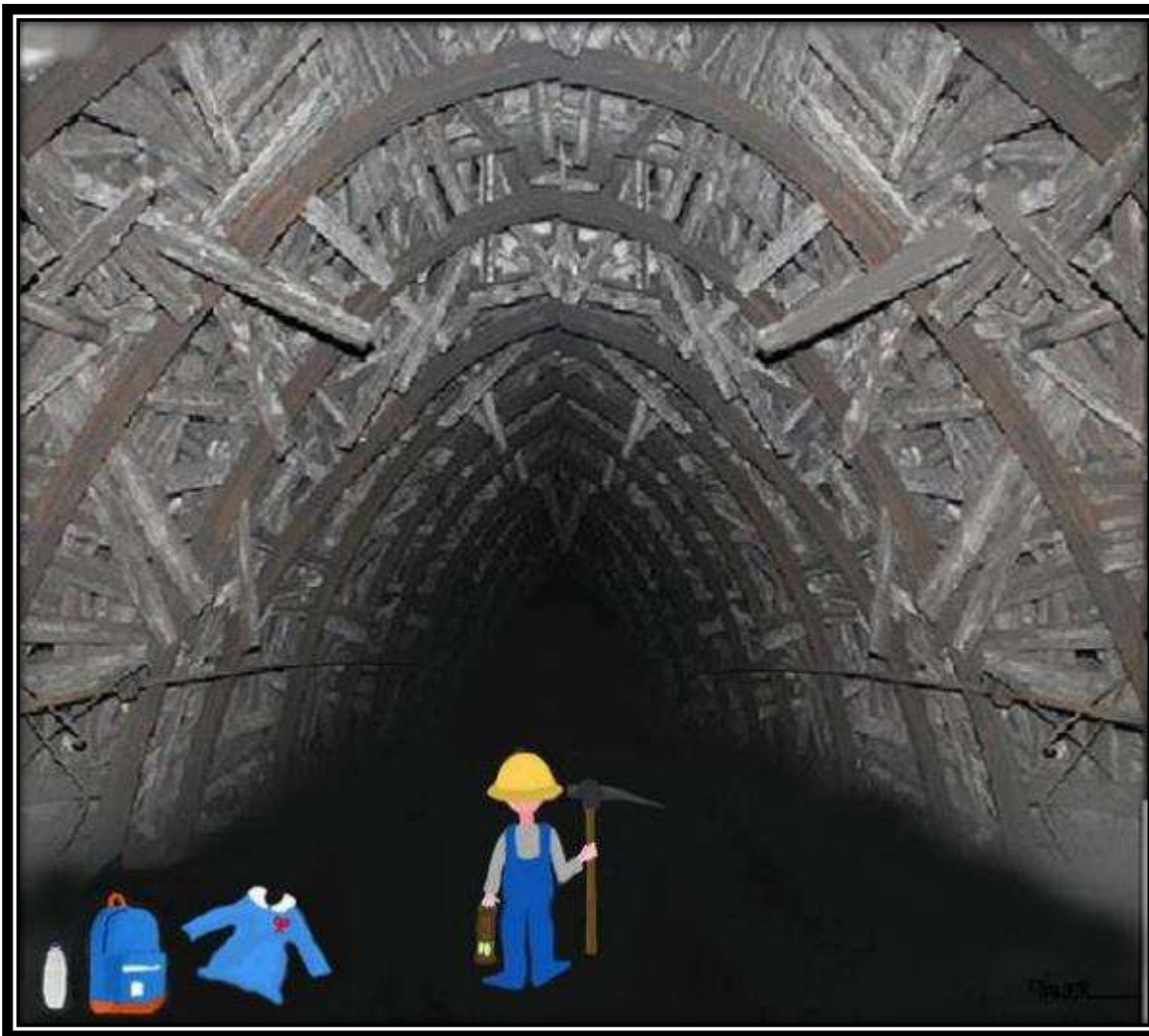
- **MADDE 4** – (1) İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;
- a) Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dahil her tür önlemin alınması, organizasyonun yapılması,
- gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik önlemlerinin değişen koşullara uygun duruma getirilmesi ve verili durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.
- b) İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.
- c) **Risk değerlendirme** yapar veya yaptırır.

6331 Sayılı Yasada İşverenin Yükümleri-2

- Madde 4 / devam :
- ç) Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.
- d) Yeterli bilgi ve yönerge verilenler dışındaki çalışanların yaşamsal ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli önlemleri alır.
- (2) İşyeri dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan hizmet alınması, işverenin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.
- (3) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği yükümlülükleri, işverenin sorumluluklarını etkilemez. **(Kusursuz sorumluluk!)**
- (4) İşveren, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin bedelini çalışanlara yansıtamaz.

23 Nisan Kutlu olsun!

Dr. Taner ÖZEK, 23.4.2015

Ermemek maden faciasının 9. günü ve - 350 m'de işçi cinayetine kurban edilen 18 emekçiye hala erişilemedi..

Caminin minaresindeki sesbüyütürden (hoparlörden)

“Maden ocağında kurtarma ekibinde çalışacak gönüllü madenci işçiler aranıyor.” duyurusu yapıldı.

Babama ‘GS maçı var’ dersek madenden çıkar

ERMENEK'teki maden ocağında mahsur kalan Mehmet Özcan'ın 5 yaşındaki oğlu Ömer Asaf, sarı-kırmızı oyuncuıyla fotoğraf çektilip babasına göndermelerini istedi. Küçük Ömer'in, "Babama 'Galatasaray maçı var' dersek madenden çıkar" sözleri ise yürekleri dağladı.

AYDINLIK, 4.11.14

Ermemek Savcılığı'nın ön raporu açıklandı

Soma ve asansör katliamlarında kritik gelişme

Sayfa

3

- Türkiye'de **çalışan çocuklar**ın, çalışma nedenlerinin başında **yoksulluk** geliyor.
- **İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi** verilerine göre 2013'te yaşamını yitiren 1235 işçinin 18'i 14 yaş ve altı, 41'i 15-17 yaş arası olmak üzere 59'u çocuk işçiydi.
- 3'te birine işyerinde yemek verilmiyor, %36'sının haftalık izni yok, %89'u için yıllık ücretli izin yok.. (**DİSK-AR** verileri)

**5-17 yaş diliminde
çalışan çocuk
sayısı 893 bin !
(TÜİK, 2013 başı)**

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi

Md. 16 :

1. Hiçbir çocuğun özel yaşantısına, aile, konut ve iletişimine keyfi ya da haksız müdahale yapılamayacağı gibi, onur ve itibarına da haksız olarak saldırılamaz.
2. Çocuğun bu tür müdahale ve saldırılara karşı yasal korunma hakkı vardır.”

DİSK-AR verilerine göre son yıllarda okula giderken çalışan çocuk sayısında artış sürüyor. **"Türkiye'de Çocuk İşçiliği Gerçeği"** başlıklı raporunda, "2012'de yasalaşan **4+4+4 DİNCİ EĞİTİM yasası** ile zorunlu ilköğretim yaşı 6-13 yaş aralığına çekildi. Bu durumda ortaokulun bitiş yaşı aynı zamanda çocuk işçiliğinin yaygınlaşma yaşını fiilen 13'e düşürdü. Yine «esneklik» başlığı altında evden ve uzaktan çalışmayı yasal kılma çabası, ev içinde çalışan 8 milyon çocuğu doğrudan ilgilendiriyor."

25.04.2015

www.ahmetsaltik.net

15

DISK-AR'ın araştırmasına göre, Türkiye'de 5-17 yaş arası toplam çalışan çocukların oranı %49'a ulaştı. Sanayide alışan ocuk sayısı artıyor. 4+4+4 kademeli **DINCI** eğitimi sistemi ocuk işçiliği yaygınlaştırdı. Ev içi çalışan ocuk sayısındaki devasa artış ocuk emeğinin azalmadığını, aksine ev içine çekilerek artışını sürdürdüğünü ortaya koydu.

10 TL gündelik için kollarından oldular!

Günlüğü (8 değil 12 saat!) 10 TL'den fındık toplamak için yola çıktılar; olmadı.

Yolda geçirdikleri kaza sonrası **iki kardeş de sol kolundan oldu.**

Tokat'ta, 3 Ağustos'ta meydana gelen kazada fındık işçilerini taşıyan minibüsün devrilmesi sonucu yaralanan Mehmet Karatepe (14) ve ablası Nurgül'ün (16) kazada aldıkları darbe nedeniyle

birer kolu kesildi!

Göçük meydana gelen madende çocuk işçiler çalıştırılıyor!

Madende çalışan çocuk işçiler..

Yaşıtlarının sokaklarda oyunlar oynadığı, okula gittiği yaşlarda, birçok çocuk, aile ekonomisine katkı sağlamak amacıyla çalışmak zorunda bırakılıyor. Dünyada her 5 çocuktan 1'i oyun parklarında ve okullarda olması gerekirken, çalışmak zorunda kalıyor. Dünyada artan ekonomik krizle birlikte **çocuk işçiliği yaygınlaşıyor** ve çocukları günden güne daha ağır işlerde çalışmaya zorluyor.

20. Yılında BM Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Türkiye

Türkiye'nin, Birleşmiş Milletler'in (BM) 1989'da kabul ettiği

Çocuk Haklarına İlişkin Sözleşme'yi 9 Aralık 1994'te

Bakanlar Kurulu kararıyla onaylamasının üzerinden 20 yıl geçti...

BM sözleşmesinin 20. yılında Türkiye'de aile, toplum ve politika yapıcılar çocuklara hâlâ toplumun bireyleri olarak değil, her anlamda bağımlı, edilgen aile üyeleri görmekte.

Y. Doç. Dr. AYŞE İDİL AYBARS ve Doç. Dr. FATMA UMUT BEŞPINAR AKGÜNER / ODTÜ

Cumhuriyet, 09.12.14

UNESCO'nun Uyarıları...

- **UNESCO** web sitesinde temel tematik alanlar :
- *Call for mobilization to boost **literacy** education in Africa* (www.unesco.org, 13.09.07) UNESCO Courier n°7 on **literacy** *ABC of the future* (www.unesco.org, 13.09.07)
- Dolayısıyla; okur yazar bile kılınmayan insanlar işsiz kalmakta, iş bulurlarsa **“en kötü biçimde”** (*ILO : The Worst form of labor*) çalıştırılmakta, meslek hastalıkları ve iş kazalarından korunamamakta, bir de **“kan ve can vergisi”** ödemektedirler!

Fukuşima Nükleer Faciasının 4. Yılı : Nükleer enerji gözden düşüyor..

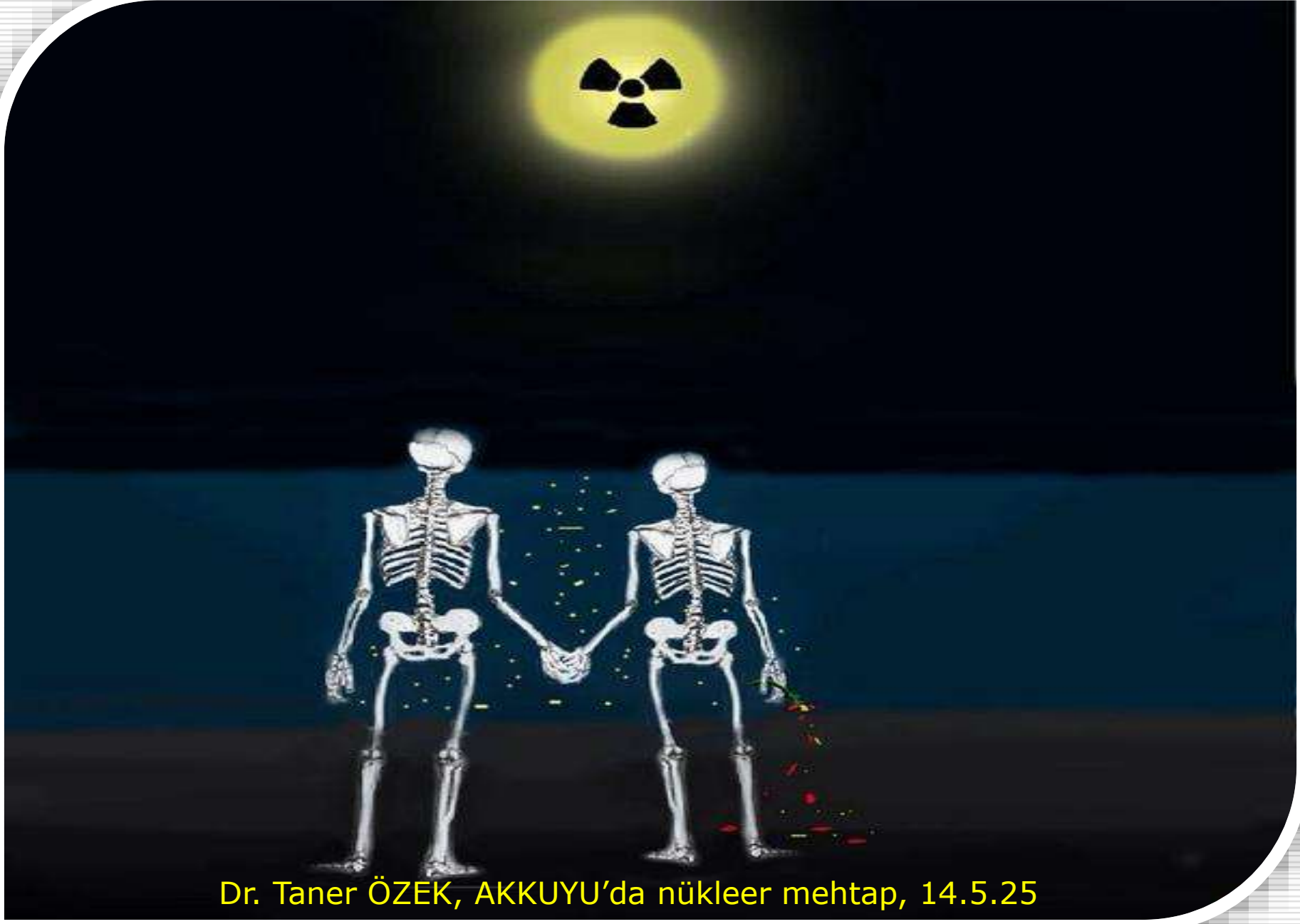

**Türkiye
derhal,
Akkuyu ve
Sinop
Nükleer Güç
Santralleri
yapımını
DUR-DUR-
MA-LI-DIR!**

**Fukuşima nükleer felaketinin üzerinden 4+ yıl geçti. Facia,
Dünya çapında nükleer enerjiye bakışı önemli ölçüde etkiledi.
Almanya 2030'a dek nükleer güç santrallerini kapatıp yenilenebilir
enerjiye (Güneş enerjisine) geçiyor.. Libya çölleri kullanılacak..**

Nükleer santrallardan vazgeçme kararı alan Almanya Başbakanı A. Merkel'i kutlamak için, Singapur'da şerefine özel yetiştirilmiş mor-beyaz orkide (*Dendrobium Angela Merkel*). Almanya 2022 yılına dek adım adım nükleer enerji yerine (*17 nükleer güç santrali*) güneş ve rüzgar enerjisini devreye sokuyor. Kömür yakıt oranını da 1/3'e indiriyor.
(**DER SPIEGEL**, 5.6.11) <https://www.youtube.com/watch?v=FP4WjBCIABc>

Dr. Taner ÖZEK, AKKUYU'da nükleer mehtap, 14.5.25

İş Sağlığının Önemi :

- Toplumumuzun üretken bölümü (15-64 yaş), tüm nüfusun yaklaşık **2/3**'üdür. Bu kesimin sağlığı, işyeri ortamından kaynaklanan, yinelenen ve **korunması olası** nedenlerle ciddi risk altındadır.
- *Bu insan gücü sermayesi korunmak zorundadır.*
- DSÖ'nün düzeltilmiş **Küresel Hastalık Yüğü** verilerine göre, çalışma yaşamında iş kazası ve meslek hastalıkları, malnütrisyon ve güvensiz seksten sonra **3. sırada DALY kaynağı**dır.. (Jukka Takala, 2005)

Türkiye, **DEMOGRAFİK FIRSAT PENCERESİ'**ni iyi değerlendirmek zorundadır (*Stratejik!*).
Bu, genç nüfusa **Sağlık ve eğitim** ile olur.

24 Ocak 1980 Kararları

12 Eylül 1980 Darbesi ve İSG

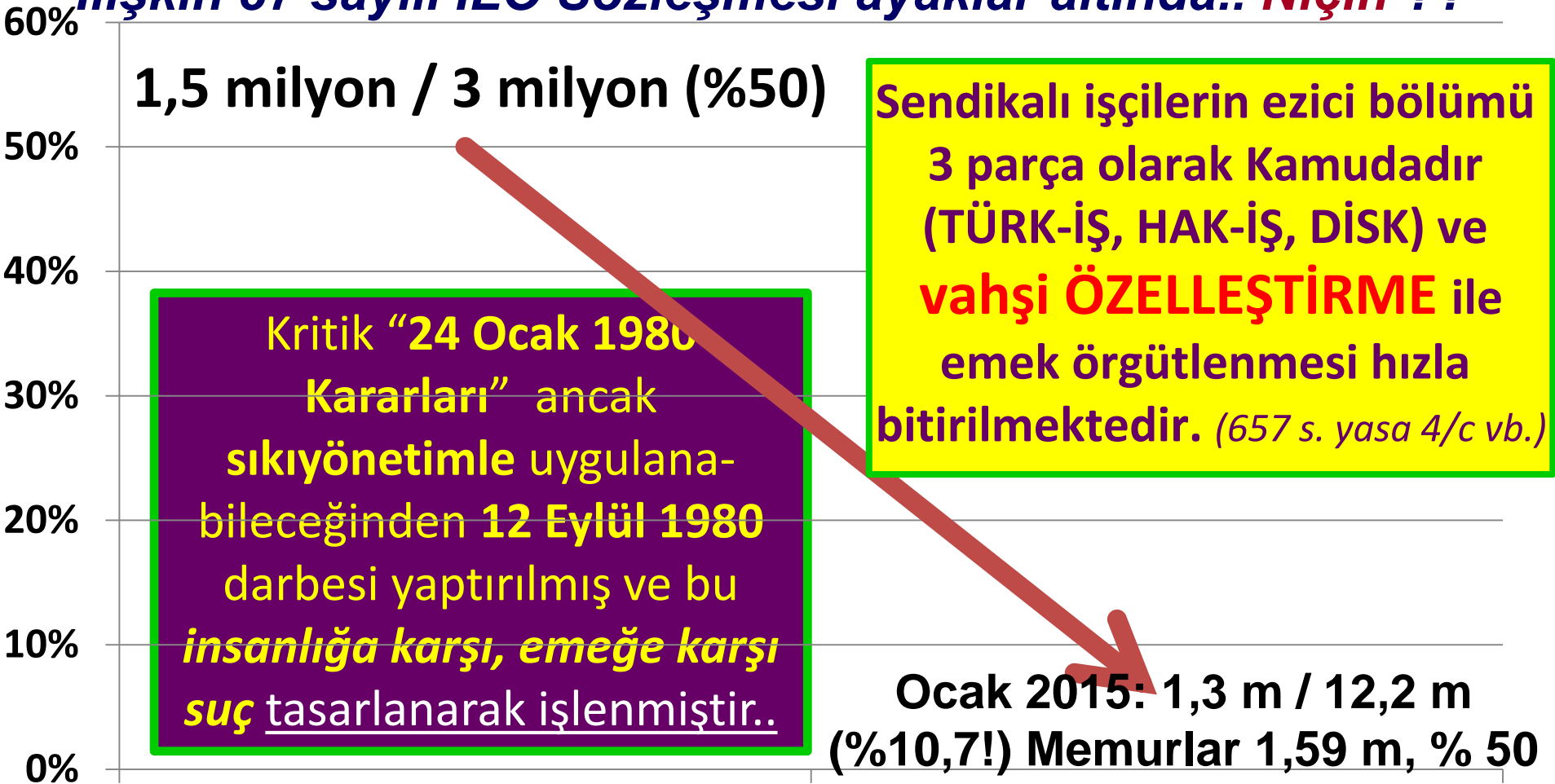
1980'de Türkiye nüfusu 44.4 milyon, toplam istihdam 16.5 m ve sendikali işçi sayısı 2.2 m idi. 31.12.2014'te Türkiye nüfusu 77,7 milyon, toplam istihdam 26+ milyon ve sendikali işçi sayısı 1,3 milyona indirilmiştir!

1980-2015 arasında nüfus % 70+ büyürken, istihdam % 50 artmış, sendikali işçi sayısı ise dramatik olarak düşürülmüştür!

Bugün öyle bir noktadayız ki; toplu-iş sözleşmesi yasasındaki kurallar uygulanırsa, Türkiye ölçeğinde toplu-iş sözleşmesine oturabilecek sendika sayısı salt 11'dir. *Kimi iş kollarında emekçi adına toplu-iş sözleşmesi olanağı kalmamıştır! Niçin?*

Türkiye'de 1980-2015 arasında sendikalı işçi sayısında dehşet verici eritme..

Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin 87 sayılı ILO Sözleşmesi ayaklar altında.. Niçin ??

İş Güvenliğinde 80. Sıradayız!

Alınan tüm önlemlere karşın
2000-2009 arası 10 yılda

784 000 iş kazası yaşandı, 10 bin+ işçi öldü!

Türkiye, ILO *Dünya İş Güvenliği İndeksi*'nde
Dünyada 80. sırada.

**Salt 2009'da 64 bin+ iş kazasında
1171 işçi yaşamını yitirdi!**

Ankara Sanayicileri ve İşadamları Derneği
(ANKİSAD, www.ankisad.org, 8.9.11)

İşyerinde risk etmenleri :

Genel bakış

1. Kimyasal ve toksik maddeler
2. Tozlar ve gazlar
3. Gürültü
4. Biyolojik etmenler
5. Fiziksel yük, çalışma pozisyonu, titreşim
6. Hava durumu ve sıcağa-soğuğa sunuk kalma (*maruziyet*)
7. Aydınlatma, görsel baskı
8. İyonlaştırıcı olan / olmayan radyasyon, elektromanyetik alanlar
9. Atmosfer basıncı

10. Psiko-sosyal baskı (*iş güvencesi yokluğu, düşük ücret vb.*)

İşyerinde risk analizi :

1. Tehlikelerin belirlenmesi
2. Eşik değer, sunukluk değerlendirme, risk değerlendirme kavramları
3. İş psikolojisi, stres-gerilim-kavramı, iş sağlığı etki değerlendirme
4. Risk yönetimi

Tehlike - Risk Kavramları

TEHLİKE

RİSK

Kapalı Ortamda Çalışma

Bir tank içinde kaynak yapan çalışanın yangına maruz kalması ya da kaynak gazlarından zehirlenmesi

Elektrik Enerjisi

İzolasyonu yetersiz ya da hatalı bir elektrikli iş ekipmanını kullanan çalışanın elektrik şokuna kapılması

Elle Taşıma

Ağır yükleri elle taşıyan çalışanın, kas-iskelet sistemi hastalıklarına yakalanması

TEHLİKE

RİSK

Gürültü

Sürekli olarak yüksek seviyede gürültülü işlerde çalışanların kalıcı işitme kaybına uğraması

Not: Yüksek ses şiddeti düzeyi 85 dB(A)'nın üzerindedir.

Kanla Bulaşan Hastalıklar

Kan nakli yoluyla hastalık bulaşması

Oksi-yanıcı gaz sistemi

Koruyucusu olmayan bir oksi-yanıcı gaz sistemi ile çalışanın kazaya uğraması

Yüksekte çalışma

Kişinin yüksekten düşmesi

Malzeme düşmesi

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin raporuna göre,
2015 Mart ayında **139 İŞÇİ YAŞAMINI YİTİRDİ!**

❖ 2002 yılının son iki ayında **146 işçi**,

❖ 2003 yılında **811 işçi**,

❖ 2004 yılında **843 işçi**,

❖ 2005 yılında **1096 işçi**,

❖ 2006 yılında **1601 işçi**,

❖ 2007 yılında **1044 işçi**,

❖ 2008 yılında **866 işçi**,

❖ 2009 yılında **1171 işçi**,

❖ 2010 yılında **1454 işçi**,

❖ 2011 yılında **1710 işçi**,

❖ 2012 yılında **878 işçi**,

❖ 2013 yılında **1356 işçi**

❖ 2014 yılında **1886 işçi**

❖ 2015 ilk 3 ayda **351 işçi can verdi...**

❖ **Yani AKP'li 12+ yılda en az 15 092**

işçi İŞ CİNAYETLERİNDE yaşamını yitirdi...

**AKP'li
12+ yılda
en az
15092 işçi,
Mart 2015'te
en az 139 işçi
yaşamını
yitirdi...**

İSİG Meclisi,
[http://www.guvenlic
alisma.org](http://www.guvenlic
alisma.org),
19.04.2015

***Kayda
girmeyenler
bilinmiyor..***

25.04.2015

www.ahmetsaltik.net

32

Önlenemeyen iş cinayetlerine bir yenisi daha

KEPÇEDE ÖLÜM

TÜİK'in hizmet binası inşaatında, kazı makinesine k...
ağır yaralandı. **Sedye yerine kepçeyle taşındı, ku**

Kaza değil, tedbirsizlik...

Ambulans alana giremedi

Sorusturm

TÜİK inşaatında kepçeli ölüm

TÜİK'İN Ankara'daki merkez hizmet binası inşaatında meydana gelen kazada taşeron işçisi Hüsnü Allak hayatını kaybetti. İşçinin yaralırken şantiyedeki iş makinesiyle taşınırkenki görüntüleri şaşkınlık yarattı. Başbakanlık'a bağlı TOKİ tarafından yaptırılan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Başkanlığı merkez hizmet binası inşaatında ankraj delgi makinesine kapılan Hüsnü Allak

isimli işçi, ağır yaralandı. İnşaatı taşıyan firma işçisi olarak çalışan Allak'ın yardımına arkadaşları koştu. Bulduğu yerden güçlükle kurtarılan işçi için arkadaşları ambulans istedi. İnşaat alanının çamur olması nedeniyle, işçi kepçe marifetiyle ambulansa taşındı. Öte yandan, iş kazasını görüntülemek isteyen basın mensuplarını taşıyan firma yetkilileri engellemeye çalıştı.

Düşünelim; bu işçi cinayetinin nedenleri neler? Ne yapılabilirdi önlemek için? Kaza anında cankurtaran helikopter niçin akla gelmedi de vahşetle kepçe kullanıldı?

13.5.14 günü, Soma'da bir özel kömür madeninde iş cinayetine resmen 301 (!??) kurban verildi..

YÜREĞİMİZ KÖMÜR KARASI...

**13 Mayıs
2014,
SOMA,
301
kurban..**

SOMA'DA 4 BÜYÜK HATA YAPILDI!

- ABD'nin eski Maden Güvenliği Şefi Davitt McAteer, Hürriyet yazarlarından Tolga Tanış'a yaptığı açıklamada Soma'daki maden faciasını yorumladı ve yapılan **4 büyük hata**ya dikkat çekti. McAteer, bunların; (DHA, 22.5.14)

- 1. tutuşma kaynağının denetim altına alınmaması,***
- 2. metanın madenden boşaltılmaması,***
- 3. kömür tozunun temizlenmemesi ve***
- 4. işçi sayısının yüksek tutulması olduğunu*** belirtti.

McAteer, 1968'de yapılan kapsamlı bir düzenlemeyle o döneme dek ABD'de de yaşanan maden kazalarında büyük bir düşüş sağladıklarını anlattı. "Türkiye'deki olayda ise benim gördüğüm en büyük hata, tutuşma kaynağı baskılanmamış.." diyen McAteer, metanın madenden çıkarılmadığını (drenaj), kömür tozunun temizlenmediğini ve bunların tutuşmanın patlamaya dönüşmesinde etkili riskler olduğunu kaydetti.

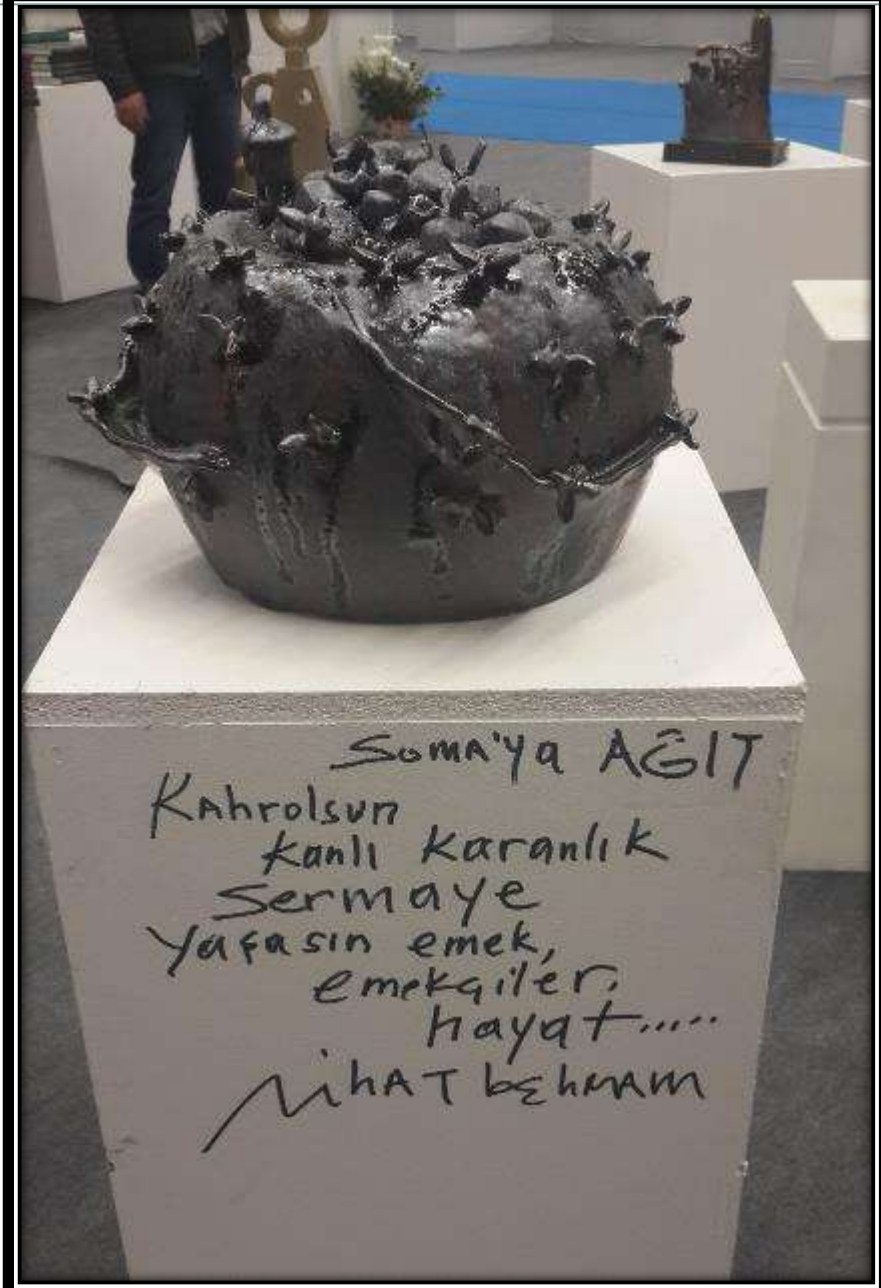
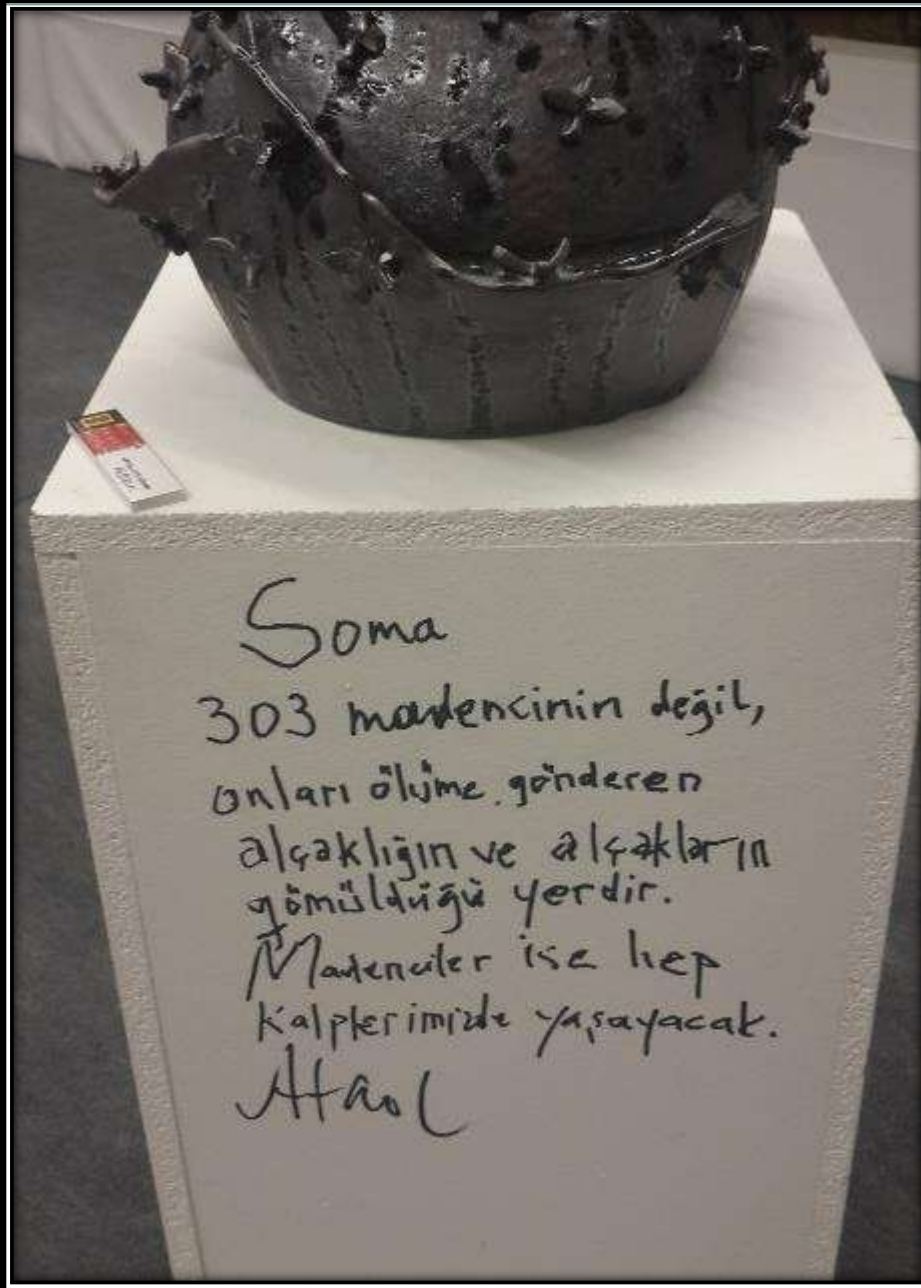
SOMA'DA MÜFETTİŞ HATALARI!

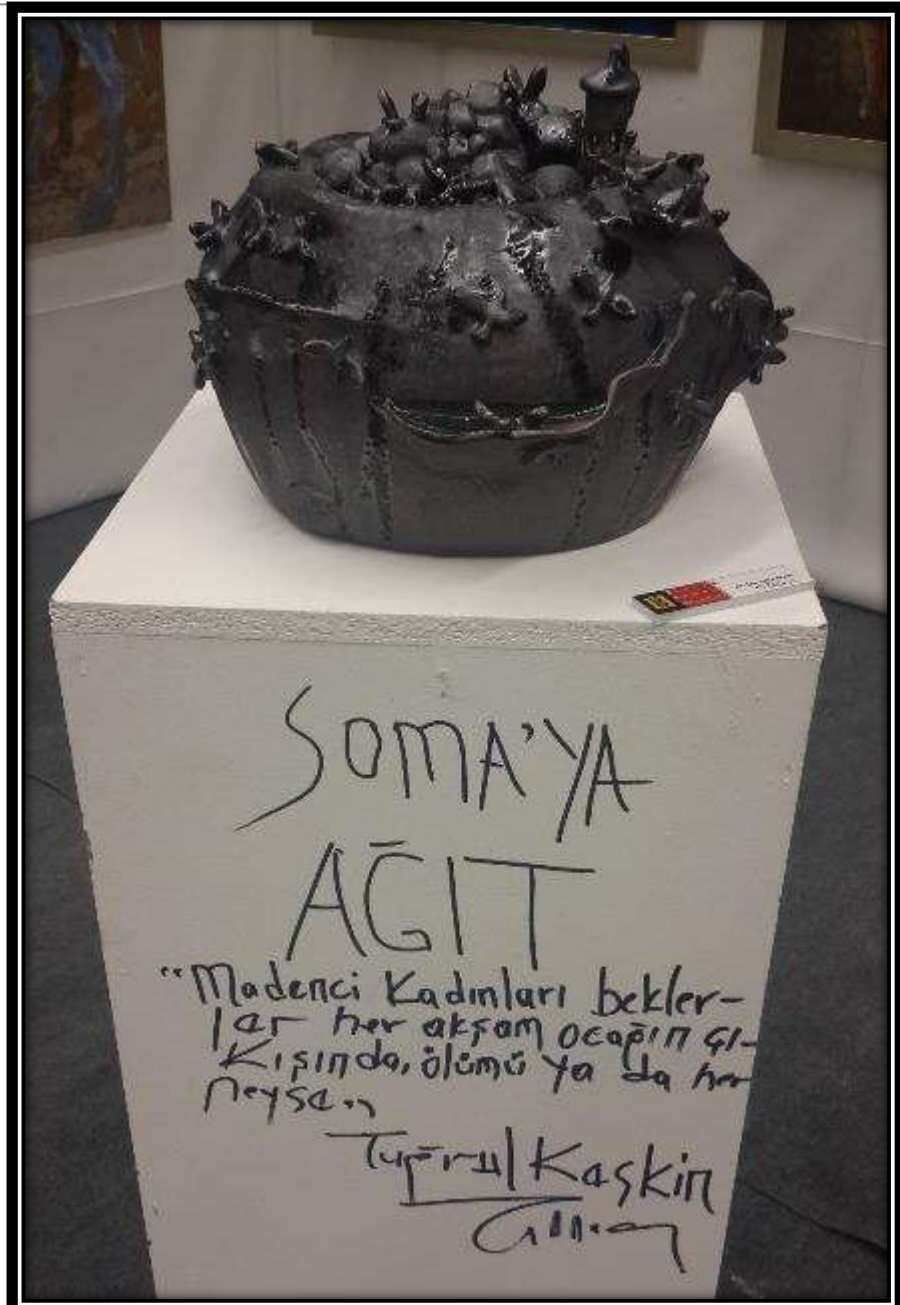
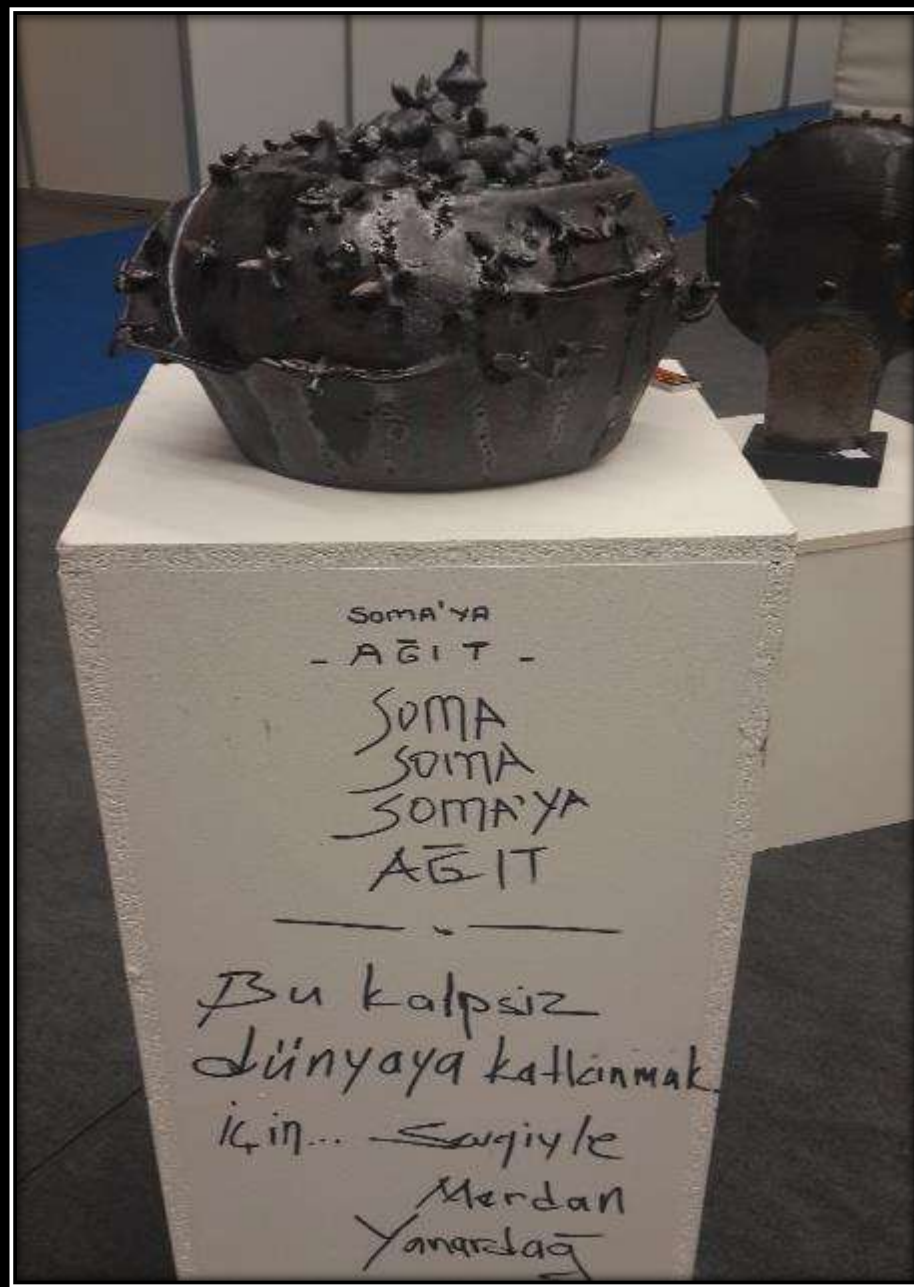
Bilirkişiler: “müfettişler kusurlu!”

- Savcılığın hazırlattığı bilirkişi raporunda, müfettişlerin;
  - *Havalandırma planlarının uygulanması ve hava ölçümlerini denetlememek,*
  - *Yangın riskine ve üretim zorlamasına karşı gerekli önlemleri almamak,*
  - *Merkezi gaz izleme sistemi yönetmeliğini uygulaMamak,*
  - *Haberleşme aygıtlarının çalışmaması ve Merkezi alarm sisteminin bulunup bulunmadığını denetlememek,*
  - *Yangına uygun olan terk edilen eski üretim yerlerine ilişkin risk değerlendirilmesi yapmamak,*
  - *Acil durumlarda tahliyelere (boşaltma) ilişkin gerekli önlemleri almamak..*

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, savcılığın **13 Mayıs 2014'te 301 işçinin can verdiği Soma'daki faciadan** önce, maden ocağında yaptıkları inceleme sonucunda “olumlu” rapor vererek katliama adeta çağrı çıkaran iş denetçileri hakkında soruşturma izni istemine olumsuz yanıt vermişti. Danıştay 1. Dairesi bu kararı oybirliği ile kaldırdı!
SOZCÜ haber portalı, 28.2.215

Soma'da yitirdiğimiz madencilere-1

- 13.5.2014 günü Soma'da özel sektörün işlettiği yeraltı kömür madeninde çıkan yangında, resmi olarak 301 (?!) emekçiyi yitirdik; gene **İşçİ CİNAYETİNE KURBAN VERDİK!** Yazıklar olsun! 21. yy'ın en büyük emekçi katliamıdır bu!
- Bu dersi 12.5.14 günü AÜTF D6 ğrencileri ile 4 saat işlemiştik. Bir de film izlemiş üzerinde iş kazalarının nedenlerini tartışmiştik. 22 posterle de iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini irdelemiştik.. TBMM'de Soma nergesi reddedilmişti!
- Biz bu içi yıllardır yapıyoruz ama özlenen sonuç hala yok.
- Kozlu'da 1992'de 263 emekçiyi kurban verdik, yetmedi..
- ***Çalışma ve Enerji Bakanları derhal istifa etmelidir!***

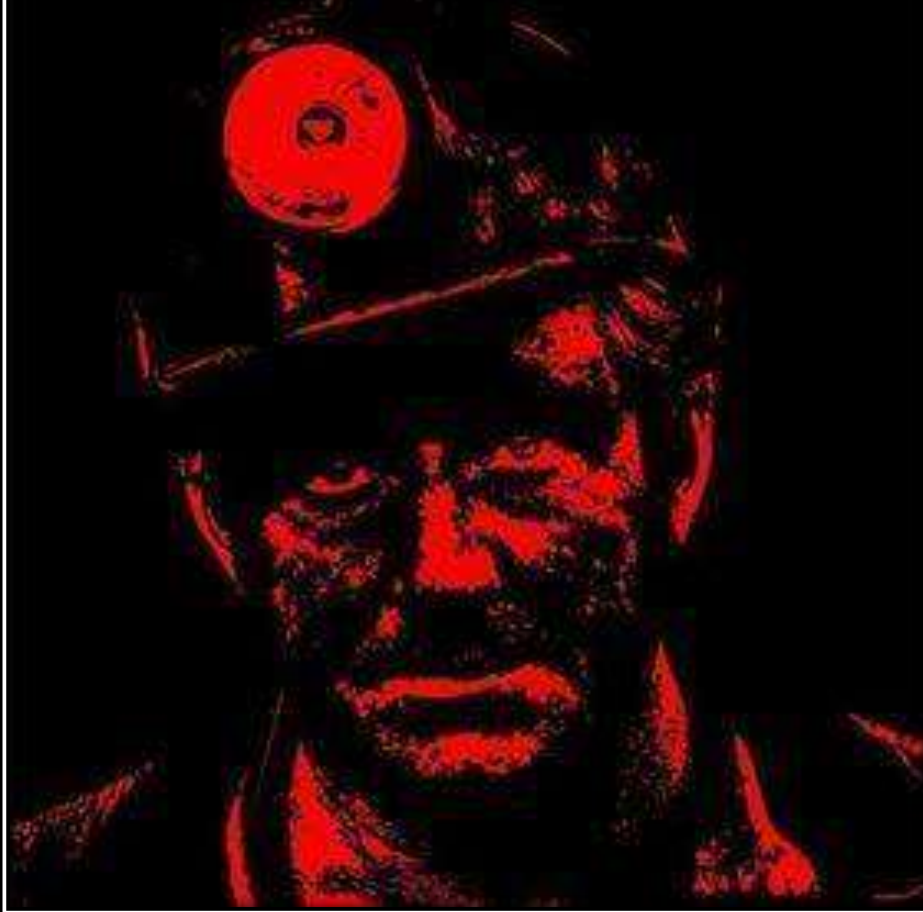
Soma'da yitirdiğimiz madencilere-2

- **Başbakan Erdoğan**, 30 emekçiyi yutan Karadon grizu faciasında «*Bu mesleğin kaderinde ölüm var..*» demişti. Oysa TEPAV raporları işletmede üretim plan ve projesinin olmadığını, havalandırmanın yetersiz olduğunu... kanıtladı.
- Dönemin Çalışma Bakanı Prof. Ö. Dinçer hiç sıkılmadan «**Güzel öldüler**» (!!?) diyerek hepimizi utanca boğdu.
- Bu iş cinayetlerinin asıl sorumlusu, akıl ve bilimdişı çağdışı siyasal anlayıştır. 12 yıldır iktidarda olan bu gerici ve emek düşmanı anlayış, gerekli denetimleri yapmayıp sermayenin isteklerine boyun eğmektedir. Asıl katil olan bu siyasettir. **AKP hükümeti istifa etmeli, TBMM olaya el koymalıdır..**

SOMA
kırımı
kurbanları
13.5.2014

İŞ KAZASI DEĞİL,
CİNAYET!

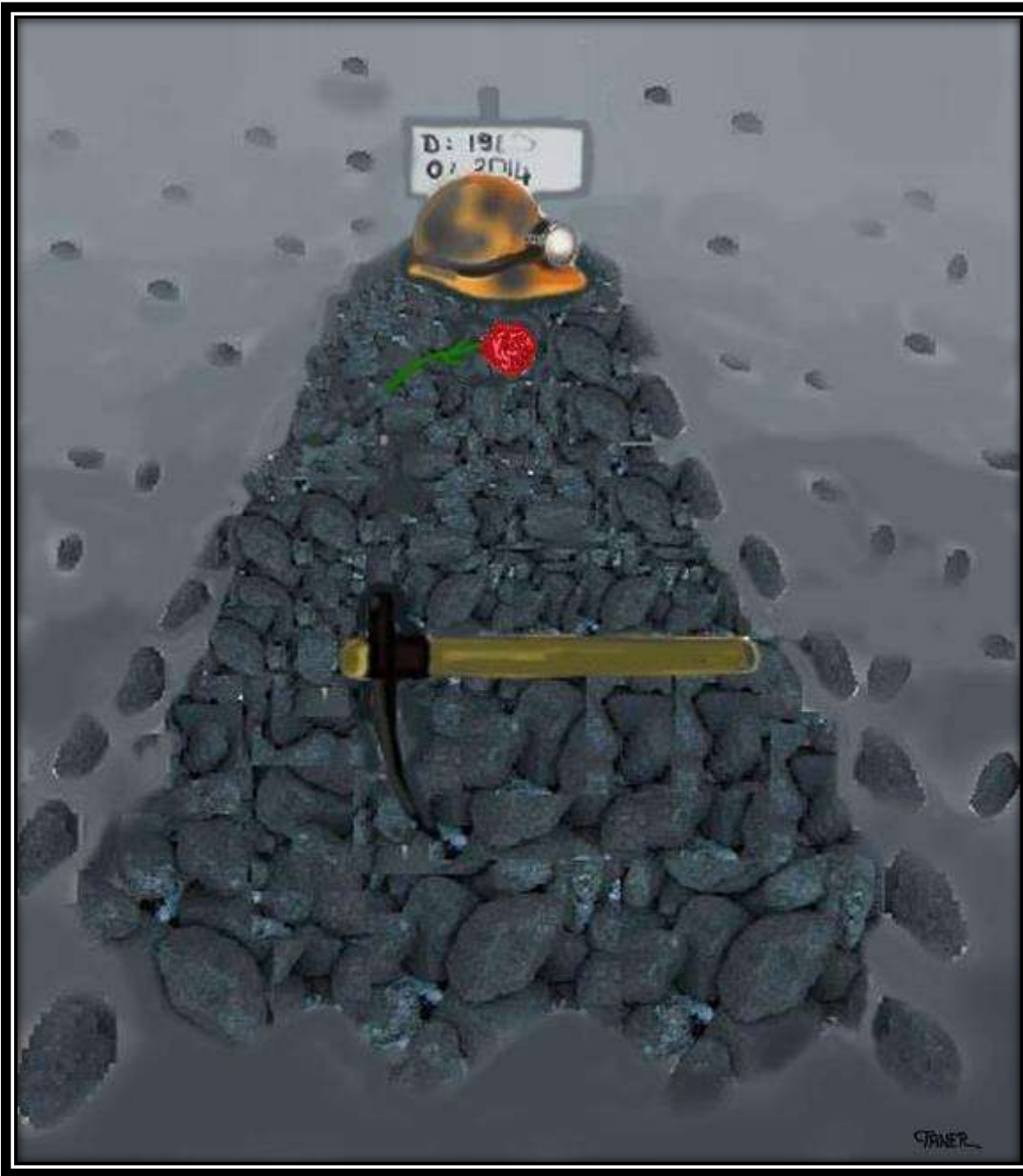

Soma`da meydana gelen ve yüzlerce işçinin yaşamını yitirdiği iş cinayeti ile ilgili olarak Oda Yönetim Kurulumuz

**"KAZA DEĞİL İŞ CİNAYETİ!
Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanı ile Enerji ve
Tabii Kaynaklar Bakanı
derhal istifa etmelidir!"**
başlıklı bir açıklama yayınladı.

http://www.mmo.org.tr/genel/bizden_de_tay.php?kod=38980&tipi=1&sube=0#.U4

DKX / tHc, 24.5.14

Bilirkişiden şoke eden "Soma" raporu... Kaza değil cinayet!

Raporun sonuç bölümünde kusurlu bulunan kişilerin soruşturma kapsamında gözaltına alındığı ardından da tutuklandıkları ortaya çıktı. Ocaktaki CO düzeyinin alaçların (*sensörlerin*) en üst sınırı 500 ppm'ye kezlerce ulaştığı ortaya çıktı. (**Cumhuriyet** portalı, 22.5.14)

“Maden kazaları yazgı değil!”

TEPAV (Türkiye Ekonomik ve Politik Araştırmalar Vakfı, TOBB);

- * - Maden sektöründeki ölümlerin yazgı olmadığını;
- *Üretim yönetiminin gereklerinin tam olarak yerine getirilmemesi,*
- - Üretim plan ve projesinin bulunmaması ve
- - *Havalandırmadaki eksiklik ve aksaklıkların ölümlere yol açtığını bildirdi. (AA, 4 Temmuz 2010)*

“İşçi cinayetleri fitratından mı?”

İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin (İSG) temel amacı, işyerinde çalışan tüm işçilerin **hiçbir koşulda kazaya uğramayacağı** bir ortamın yaratılmasını ve kazaya neden olabilecek tüm koşulların iş ortamından dışlanmasını sağlamaktır.

(http://www.maden.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=9432, 23.9.14)

Özel sektörde durum daha kötü!

- **TEPAV**'ın değerlendirmesine göre, kazalardaki ölüm sayıları, **taş kömürü ve linyit ocaklarında** anlamlı biçimde farklılaşıyor.
“Milyon ton kömür üretimi başına düşen ölüm sayısı” nın, 2007’de taş kömürü ocaklarında linyit ocaklarından 30 kat yüksek!
- “Kazalar” (?!?) sonucu oluşan **ölüm sayılarında** **TTK** ve özel işletilen maden ocakları ayırımında bakıldığında, milyon ton kömür üretimi başına düşen ölüm sayısı **özel işletmelerde** **ne yazık ki daha çok!** (AA, 4.7.10)

TR'de Çin'deki ölümlerin 5 katı!

- Dünyanın ilk 2 büyük kömür üreticisi olan Çin ve ABD'de oluşan maden kazaları incelendiğinde, taş kömürü için milyon ton üretim başına **ölüm** oranlarının Türkiye'den düşük olduğu ortaya çıktı.
- 2008'de **Çin**'de milyon ton başına ölüm sayısı 1,27 iken, aynı oranın Türkiye'de 5 kat daha çok olması oldukça kaygı verici olarak değerlendirildi. Tarihsel olarak bakıldığında hem ABD hem de Çin'de geçmişte ölüm oranlarının yüksek olduğu, alınan önlemlerle bu sayıların düşürüldüğü belirlendi. (AA, 4 Temmuz 2010)

**Patron hataya zorlar hata
ölüme yol açar –
İnşaat İşçileri Birliği**

<http://www.guvenlicalisma.org/> 23.2.15

Yırtık lastiklerin, yüzümüze çarptığı acı gerçekler

Türkiye'nin 2 Recep'i!

Bir yanda zenginliğin simgesi Recep Tayyip

Diğer yanda fakirliğin simgesi Recep Dede!

Erdoğan
60 yaşında
ve 4 çocuk
sahibi

Birinin, milletin parasıyla yaptırdığı 1.4 milyar liralık tam 1000 odalı sarayı var

Birinin, bankada 4.4 milyon lira ve 200 bin dolar nakitli 234 bin liralık otomobili var

Birinin, çocuklarının, sayısı her gün artan şirketleri ve para basan gemi filoları var

Birinin, çoğu lüks marka ve fiyatı pahalı olan, sayısını bile bilmediği pek çok ayakkabısı var

Birinin, lüks içinde hayatı, saltanatı şatafatı ve aylık 30 bin lirayı geçen maaşı var... Böyle keyif kimde var!

Diğerinin, 2 odalı, altında ahırı olan, duvarı çamurla sıvalı, yıkık dökük evi var

Diğerinin, bırakın bankada parası olmasını, üstüne bir de ödeyemediği kredi borcu var

Diğerinin, 3 kuruş için girdiği kömür madeninde can veren ve şimdi mezarda olan oğlu var

Diğerinin, topukları burnu yırtık kara lastik ayakkabısı vardı. Şimdi devletin verdiği yeni lastikleri var

Diğerinin, sütünü satıp geçindiği bir ineği ve devletin daha dün bağladığı 1349 lira maaşı var

Ermeneği
Recep Gökçe
75 yaşında,
5 çocuğu
vardı
17 madende
öldü

Yardı
yağıyo
14'te

ADALET mülkün
(ülkenin)
temelidir.

**AKP «3 Y» ile
savaşacağını
ilan ederek,
Parti
programının
omurgası
yaparak iktidar
oldu 3 Kasım
2002 seçiminde..**

**YOKSULLUK
YOLSUZLUK
YASAKLAR..**

**AKP iktidarının
13. yılındayız..
Geldiğimiz yer??**

Ermenek işçi cinayetinde (28.10.2014) oğlunu yitiren anababa :
Anne incecik bir çubukla tıkanan su borusunu açmaya
abalıyordu, madeni basan su boşalsın diye.. Baba, cenaze
töreninde delik deşik bir kara lastik giyebilmişti..

**Ali Sami Yen'in her metrekaresine rezidans dikersin
her katı milyon dolara satarsın
Peki işçi güvenliği
ASANSÖR YERE ÇAKILDI 10 ÖLÜ**

ASANSÖR 32. KATTAN YERE ÇAKILDI!

Mecidiyeköy'deki Törünlar Holding'e ait olan ve Ali Sami Yen'in yerine yapılacak rezidans inşaatında işçi taşıyan asansör yere çakıldı!

RotoHaber
**10 İŞÇİ
ÖLDÜ!**

Vali Mutlu: 8 kişi gözaltında

<https://www.un.org/millenniumgoals/>, 16.10.14

WE CAN END POVERTY

MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS AND BEYOND 2015

Millennium Development Goals

İşgücü ve Ekonomi 2015

Prof. Dr. Yakup Kepenek (Cumhuriyet, 30.12.14)

Ekonominin büyüme oranı, 2014'ün ilk 9 ayının ortalaması olarak %2.8 ile AKP hükümetinin 2014 için öngördüğü %4'ün çok **altındadır**; ana üretim sektörlerinde **üretim düşüşleri** ya da küçülme söz konusudur. Örn. **tarım sektörü** yılın 3. çeyreğinde % 4.9; ilk 9 ayda da % 3.0 küçülmüştür. Toplam işgücünün % 21.5'i; kadın işgücünün %34.4'ü tarımda çalışmaktadır ve tarım sektörünün toplam ulusal üretim içindeki payı % 9'un altındadır. Tarımda, işgücünün 1/5'inden çoğu, toplam gelirin 1/10'u için çalışıyor ki bu, **gelir dağılımının ne denli bozuk olduğunun** bir başka kanıtı. Her 5 genç erkekten 1'i, her 4 genç kadından 1'i işsiz! İş güvenliğine ve işçi haklarına kayıtsız; doğal ve tarihsel çevreye duyarsız; toplumsal konularda sorumsuz ve **ilkel bir sermaye birikimi süreci** yaşanıyor.

TÜRKİYE İŞÇİ HAKLARINDA HÂLÂ GERİDE!

"...sendikal hakların tümüyle uygulanmasında kısıtlamalar sürüyor. Türkiye özellikle örgütlenme hakkı, **grev hakkı** ve toplu sözleşme haklarında **ILO** anlaşmalarını tümüyle yaşama geçirmiyor. Gözden geçirilmiş

Avrupa Sosyal Şartı'nın
5. (örgütlenme hakkı) ve 6. maddesi
(toplu sözleşme hakkı) üzerinde
çekincelerini sürdürüyor..."

Prof. Yakup KEPENEK, Cumhuriyet, 12.11.07

TÜRKİYE İŞÇİ HAKLARINDA HÂLÂ GERİDE!

Türkiye'nin özellikle örgütlenme, grev ve toplu sözleşme hakları alanında .. ilgili ILO anlaşmalarına uygun sendikal hakları tümüyle güvence altına alan yasaları kabul etmesi gerekiyor.

Avrupa Sosyal Şartı,

AB ülkelerinin işçi hakları konusunda benimsediği alt sınırlardır. Türkiye'nin, sendikal hakları, en azından, ILO'nun belirlediği alt sınırlara çıkarması yıllardır olduğu gibi, bu yıl da isteniyor.

Prof. Dr. Yakup KEPENEK, Cumhuriyet, 12.11.07

TÜRKİYE'de Sendikalılık Oranı Yalnızca % 9,7!

Sendikalı işçi sayıları...

TÜRK-İŞ : 788 388

HAK-İŞ : 265 639

DİSK : 112 534

TOPLAM (öbür + bağımsız) : 1 189 481

İş sözleşmesiyle çalışan: 12,238 milyon

Sendikalı çalışan oranı: %9,7! (12 287 238 / 1 189 481)

ÇSGB; Temmuz 2014, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşm. Yasası gereği açıklanan.. Yaklaşık 2+ milyon memurun ise %68'i (1,38 milyonu) sendikalı. **Özel sektör işçilerin örgütlenmesine engel oluyor, işten atıyor.** Kamu sektörü ve özelleştirmenin kritik ayrımı burada. Özelleştirme ile emek sendikaları İnsan hakları çiğnenerek eritiliyor (İHAS md. 11; İHEB md. 23)

Türkiye İSG Sistemi Hasta!

Türkiye`de İSG sisteminin yaşama geçirilmesi için oluşturulan mevzuat, sistemsel sorunları çözecek yeterlilikte ve nitelikte değildir. Uygulanamayan, *her şeyin kağıt üzerinde kaldığı bir İSG Sistemi*'nin yürütülebilmesi olanaklı değildir. 6331 sayılı İSG Yasası ile (30.06.2012) işverene yüklenen İSG hizmetini **Ortak İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri**'nden satın alabilme hakkı, özünde İSG sisteminin de taşeronlaştırılması demektir.

(http://www.maden.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=9432, 23.9.14)

Sendikal örgütlenme eritiliyor!

1980'de 3 milyon SSK'lı işçinin yarısı (1.5 milyonu!) sendikalı iken, Ocak 2014'te 11,6 m işçinin ancak %9'u! (*Çalışma Bakanlığı Tebliği, RG: Ocak 2014*). Nüfusu Türkiye'nin 1/10'undan az olan Danimarka'da 1,7 m sendikalı işçi var. İspanya'da 2.47, İtalya'da 5.92 milyon işçi sendikalı. Türkiye'de sendikalı işçi oranı neden %9 ve sayısı niçin yalnızca 1 milyon?! Bir yandan AB Standartları (?!?) ve demokratikleşme (!?) bir yandan emeğin acımasız sömürsü yeni / post-modern (!) yöntemlerle, **KÜRESELLEŞTİRME = Yeni emperyalizm ile sürdürülüyor. Sendika yoksa İSG de yok; Emperyalizm durdurulmalı!**

«Sürdürülebilir kalkınma» masalı bitti..

Küresel kapitalizmin tehlikeli retorik tuzaklarından biri daha tükendi.. Ancak çevresel maliyeti çok yüksek oldu.. Dört bir yanda ekolojik yıkımlar sürüyor ve geri dönüşüm giderek olanaksızlaşıyor. Gelecek kuşakların yaşam hakkı sermayenin kâr hırsına kurban ediliyor. «SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM» artık ana eksen olmak zorunda.

MADENCİ AYAĞA KALKIYOR

Zonguldak bugün saat 13.00'te
Madenci Anıtı'ndaki mitinge hazır

Madenci ayağa kalkıyor! 27 Ocak 2013, Zonguldak

"Kara Elmas"ın başkenti yarın ayağa kalkıyor. Madenciler taşeron köleliğine karşı meydanlara çıkıyor. Genel Maden İşçileri Sendikası'nın öncülük ettiği büyük madenci mitingi binlerce emekçinin katılımıyla yarın yapılacak. Sendika Genel Başkanı Eyüp Alabaş, **madenci mitingi**nin domino etkisi yaratacağını düşünüyor. Ulusal Kanal ekibi de bugün mitingin yapılacağı Zonguldak 'daktaydı.

World Day for Safety and Health at Work

Safety and health at work:

Everyone has a role, know yours

*Today, 865 000 people will either die or be injured doing their job. Every year, 2.8 trillion US \$ are taken up by lost working time, treatment, compensation and rehabilitation of occupational injuries and diseases. Ensuring decent, safe, and healthy working conditions and environments is the responsibility of
Join in building a culture of prevention
on Occupational Safety and Health*

<http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>, 18.4.15

World Day for Safety and Health at Work

**Safety and health at work:
Everyone has a role,
know yours**

*A national occupational safety and health culture is one in which the right to a safe and healthy working environment is respected at all levels, where governments, employers and workers actively participate in securing a safe and healthy working environment through a system of defined rights, responsibilities and duties, and where the highest priority is accorded to the **principle of prevention.***

<http://www.ilo.org/safework/events/safeday/lang--en/index.htm>, 18.4.15

World Day for Safety and Health at Work

**Safety and health at work:
Everyone has a role,
know yours**

*This year, we have improved the **SafeDay** web page with new and useful information including the role of each stakeholder, more detailed information on key aspects and trends on OSH, as well as a campaign kit to organize your event which includes the PPT presentation with notes, the poster and the brochure which you can download for your event.*

<http://www.ilo.org/safework/events/safeday/lang--en/index.htm>, 18.4.15

World Day for Safety and Health at Work

**Safety and health at work:
Everyone has a role,
know yours**

Please note that the first time you visit the SafeDay interactive web page you have to complete the 'journey' towards building a culture of prevention on OSH. Then you will be able, by clicking on the menu (the red button at the top left), to go back to any relevant information directly such as, training tools, etc. The time for uploading the interactive web page depends on the internet connection and the browser you use. <http://www.ilo.org/safework/events/safeday/lang--en/index.htm>, 18.4.15

World Day for Safety and Health at Work

**Safety and health at work:
Everyone has a role, know yours**

Partners

International Organisation of Employers (IOE)

International Trade Union Confederation (ITUC)

World Health Organization (WHO)

International Social Security Association (ISSA)

Korea Occupational Safety and Health Agency (KOSHA)

*National Research and Safety Institute for the Prevention
of Occupational Accidents and Diseases (INRS) in France*

*Workplace Safety and Health Institute and Workplace
Safety and Health Council in Singapore*

<http://www.ilo.org/safework/events/safeday/lang--en/index.htm>, 18.4.15

✓ World Day for Safety and Health at Work

Safety and health at work:
Everyone has a role,
know yours..

SafeDay History

Since 2003, the ILO observes the World Day on Safety and Health at Work on April 28 capitalizing on its traditional strengths of ***Tripartism and Social Dialogue***.

International Labour Organization
"Promoting decent work for all"

SafeDay

SafeDay History

<http://www.ilo.org/safework/events/safeday/lang--en/index.htm>, 18.4.15

2014 – Safety and health in the use of chemicals at work

2013 – Prevention of occupational diseases

2012 – Promoting safety and health in a green economy

**2011 – Occupational Safety and Health Management System:
A tool for continual improvement**

**2010 – Emerging risks and new patterns of prevention
in a changing world of work**

2009 – Health and life at work: A basic human right

**2008 – My life, my work, my safe work:
Managing risk in the work environment**

2007 – Safe and healthy workplaces: Making Decent Work a reality

2006 – Decent Work: Safe Work: HIV/AIDS

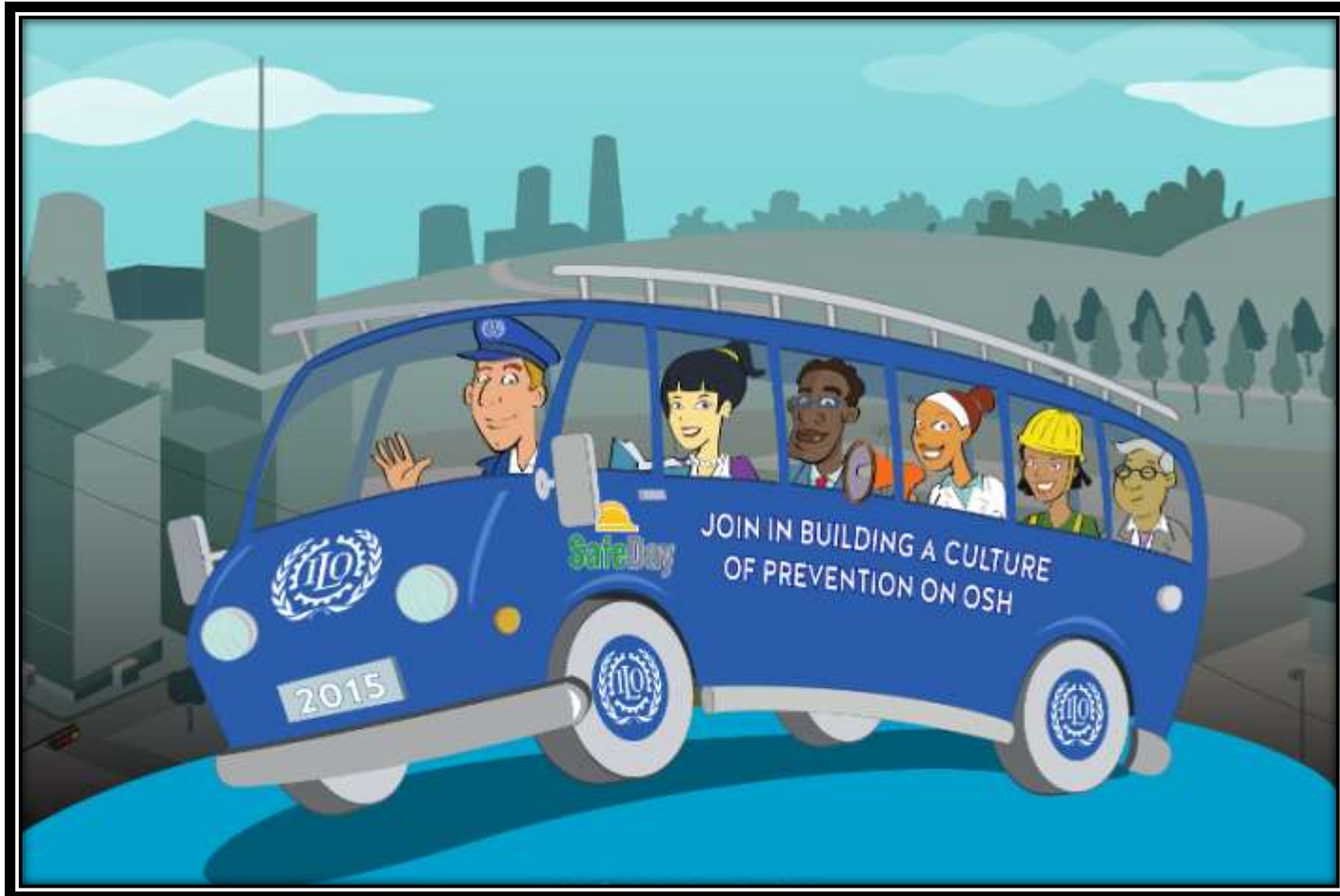
**2005 – Creating and sustaining a preventative safety
and health culture**

2004 – Creating and sustaining a safety culture

2003 – Safety and health culture in a globalized world

World Day for Safety and Health at Work

Safety and health at work: Everyone has a role, know yours

safeday@ilo.org

WORLD DAY FOR SAFETY AND HEALTH AT WORK - 28 APRIL 2015 JOIN IN BUILDING A CULTURE OF PREVENTION ON OSH

<http://www.ilo.org/legacy/english/osh/index.html#>, 18.4.15

DİSK- KESK-TMMOB-TTB :

2014-18 dönemi Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Politika Belgesi Eleştirisi

Ülkemizde artan yalnızca talan, yağma ve işçi ölümleridir.

2006-8 ve 2009-13 dönemleri *Ulusal Eylem Planları* hazırlamış, şimdi de ***2014-18 dönemi Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Politika Belgesi***, 22 Aralık 2014'te kabul edilmiştir.

Hazırlanan bu planın sorunları çözmeyeceğini dile getiren örgütlerimiz, istemlerimizin dikkate alınmasını, aksi halde böyle bir sorumluluğu alamayacağımızı belirtmesine karşın, istemlerimiz kabul edilmediği için, yapılan oylama protesto edilerek salondan çıkılmıştır.

Kabul edilen eylem planınının iş kazalarını ve meslek hastalıklarını azaltması olanaklı gözükmemektedir.

DİSK- KESK-TMMOB-TTB, www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/isyeri-5038.html, 25.12.14

İşyeri cinayetleri ve meslek hastalıkları bu düzenlemelerle önlenemez!

Ülkemizde artan yalnızca talan, yağma ve işçi ölümleridir.

- İşte tüm bu olumsuz tabloyu değiştirmek amacıyla ısrarla vurguladığımız öncelikler değişik bakanlıkların temsilcileri tarafından **Ulusal Konsey**'de kabul edilmemiştir. Bu görüşlerimizi kamuoyuyla bir kez daha paylaşmayı görev biliyoruz;
- - **Özelleştirmeler iptal edilmeli**, madencilik sektörü başta olmak üzere taşeronluk ve rödevans ile her türlü güvencesiz çalışma uygulamaları kaldırılmalıdır.

DİSK- KESK-TMMOB-TTB, www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/isyeri-5038.html, 25.12.14

İşyeri cinayetleri ve meslek hastalıkları bu düzenlemelerle önlenemez!

Ülkemizde artan yalnızca talan, yağma ve işçi ölümleridir.

- İşçi sağlığı ve güvenliğinin ayrımsız tüm çalışanlar için bir hizmet değil, **Hak** olduğu ve çalışanların bu hakkına karşı tek muhatabın Devlet olduğu kabul edilmelidir.
- Örgütlenmenin önündeki engeller kaldırılmalı ve örgütlenme teşvik edilmelidir.
- İşçi sağlığı ile iş güvenliğinin birbirini tamamladığı gerçeğinden hareketle, tüm çalışanlar insana yakışır norm ve standartta bir sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınmalıdır.

***Sigortasız ve sendikasız çalıştırma önlenmeli,
kayıt dışı ekonomi kayıt altına alınmalıdır.***

DİSK- KESK-TMMOB-TTB, www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/isyeri-5038.html, 25.12.14

İşyeri cinayetleri ve meslek hastalıkları bu düzenlemelerle önlenemez!

Ülkemizde artan yalnızca talan, yağma ve işçi ölümleridir.

- Bağımsız denetim mekanizmaları oluşturulmalı, işyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanlarının iş güvenceleri mutlaka sağlanmalı, ücretleri oluşturulacak bir fondan karşılanmalıdır. Bu meslek gruplarının eğitiminde **TTB** ve **TMMOB** yetkili kılınmalıdır. İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanlarının ilgili meslek odalarına üye olmadan çalışmalarına izin verilmemelidir.
- Denetim raporları; şeffaf olmalı ve ilgili sendikalara, meslek odalarına iletilmelidir.
- Yıllardır ihmal ***edilen meslek hastalıklarının önlenmesi***, gerekli taramaların yapılması hastalıkların saptanması için yasal düzenlemeler bir an önce yaşama geçirilmelidir.

• **DİSK- KESK-TMMOB-TTB**, www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/isyeri-5038.html, 25.12.14

İşyeri cinayetleri ve meslek hastalıkları bu düzenlemelerle önlenemez!

Ülkemizde artan yalnızca talan, yağma ve işçi ölümleridir.

- Koruyucu sağlık hizmetleri yerine tedavi edici sağlık hizmetlerine öncelik verilen uygulamalardan vazgeçilmeli,

koruyucu sağlık hizmetleri geliştirilmelidir.

- Eşit katılımlı *İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Konseyi* kurulmalı ve bu çatı altında *özerk-demokratik, mali yönden bağımsız bir İSG kurumu* oluşturulması hedefi politika belgesi ve eylem planında yer almalıdır.

DİSK- KESK-TMMOB-TTB, www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/isyeri-5038.html, 25.12.14

Krizin bedeli 30 milyon işsiz !

IMF ve ILO'ya göre Dünyada **210 milyon işsiz** var!

Durgunluğun özellikle gelişmiş ekonomilere zarar verdiği ve bu ülkelerde işsiz sayısı toparlanma sürecine girmedi. Raporlara göre **Küresel kriz** nedeniyle 2007'den bu yana **işsiz ordusuna** 30 milyon kişi daha katıldı. Dünyada işgücü yılda %1.6 büyüyor ve bu işgücüne katılımı istihdam edebilmek (iş bulmak) için **45 milyon yeni iş** yaratılması gerekiyor. Türkiye'de ise her yıl 1+ milyon «**net**» nüfus artışına iş-aş bulmak gerekli; bu yapılamıyor, işsizlik artıyor!

www.imf.org/external/np/sec/pr/2010/pr10324.htm, 2.9 .10

Prof. Hakkı Keskin'in (Almanya) uyarısı

..AB istediği halde, İş kazalarını da içeren 9 no'lu **Genel Sosyal Politika ve İstihdam Faslı**'nin açılmasına AKP hükümeti yanaşmadı. ILO'nun (Uluslararası alışma rgt) İş güvenliği ve çalışma standartlarına uymamayı AKP hükümeti sürdürmektedir.

Türkiye iş kazalarında ve işçi ölümlerinde büyük farkla Avrupa birincisi ve Dünya ncs. Her gün 172 iş kazasında, 4 işçi ölüyor ve 6 işçi sürekli çalışamaz oluyor. 2013 yılında 1356, 2014 yılının ilk 11 ayında 1723 işçi yaşamını yitirdi.

Türkiye`de maden iş kazaları ABD'nin 360 katı!

İş kazalarının **%98'i gerekli önlemler alınırđa önlenebilir** kazalar. Yaşanan sayısız iş kazaları gösteriyor ki, AKP Hkmeti için kr ve rant insan yaşamından çok nde geliyor. Sorumlu bakanlar, hatta hkmet.. utanmadan hala istifa etmiyor. **Sermaye egemen!**
(<http://ahmetsaltik.net/2014/11/02/prof-dr-hakki-keskin-vidansizlar/>)

Türkiye'nin sorunlu istihdam verileri-1

15-29 yaş diliminde, çalışmayan, iş aramayan, okumayan, stajda ve askerde olmayan insanların oranı %34,6!

Bu ibretlik konumu ile Türkiye, ILO'nun 40 ülkeli listesinde 1. sırada. Türkiye bu "rezerv emek gücünden" yararlanamıyor.

2003-12 arasında, önemli bölümü vurgun niteliğinde, toplam 36,2 milyar \$'lık *özelleştirme* yapıldığı halde, yeni yatırımlarda bir artış sağlanamadı; "toplam sabit sermaye yatırımlarının" GSYİH içindeki payı %20'nin altında gitti...

(Algan Hacaloğlu, <http://ahmetsaltik.net/2014/12/23/iktidara-soruyoruz-2023-hedefi-nerede-kaldi/>)

Türkiye'nin sorunlu istihdam verileri-2

*Çalışanların % 35,7'si “**kayıtdışı**”, herhangi bir sosyal güvenceden yoksun. Bu oran, Avrupa'nın en yüksek düzeyi. Ülke ekonomisinde, çalışanların yaklaşık % 40'ının, kayıt içindekilerin ise yarıya yakınının asgari ücretten gösterildiği bir çarpık yapı egemen.*

(Algan Hacaloğlu, <http://ahmetsaltik.net/2014/12/23/iktidara-soruyoruz-2023-hedefi-nerede-kaldi/>)

Türkiye İş Kazalarında Öncü!

❖ Gün geçmiyor ki Türkiye'de iş kazası ve ölümler duymayalım. Ailesinin geçimini sağlamak için çok zor işlerde çalışmak zorunda kalan insanlar ölümlerle burun buruna çalışıyor.

❖ TÜİK'e göre en yüksek kaza oranı ise madencilik sektöründe. Yalnızca 2013'te madenlerde irili ufaklı 13 bin kaza (!?) gerçekleşti. Madenleri işletenler maliyetleri düşürmek için güvenlik önlemlerini gevşek tutuyor. Bu, dünyanın her yerinde böyle değil.

❖ ILO rakamlarına göre Türkiye, 2008'e dek Dünyada 3. olduğu maden kazaları sıralamasında, son 3 yıldır

Çin'i de geçerek dünyada ilk sıraya yükseldi!

Kütahya Eti-Gümüş Dramı..

Mayıs 2011’de siyanürlü atık havuzunda bir set çöktü.

Kazadan birkaç ay sonra çevredeki köylerde zehirlenme olguları yaşandı, Çevre ve Orman Bakanlığı adeta madenci şirkete kefil olarak iddiaları yalanladı. Ancak, madende çalışan 65 işçinin kanlarında yüksek düzeyde **Arsenik ve ağır metal** bulunduğu için

Ankara Meslek Hastalıkları Hastanesi’nde sağaltıma alınması, “*mızrağın çuvala sığmadığını*” gösterdi. Konuya ilişkin açıklama yapan **Ankara Tabip Odası**, madenin yarattığı ağır metal tehlikesinin madende çalışan tüm **işçileri ve yöre halkını** tehdit ettiğini bildirdi.

Tüm uyarılara karşın, maden çalışmasını sürdürüyor.

Yalnızca çevreyi değil, insan sağlığını da tehdit eden **Eti Gümüş A.Ş.** işçilere düşmanca bir tutum alıyor. İşçiler istifa etmek zorunda kalıyor.

Sendika olsaydı bu facia yaşanmazdı..
(İşveren, sendikaya üye olanı atıyor!?)

Ölümlü İş Kazalarında Dünya 3.süyüz!

Türkiye, *ölümlü iş kazaları* nda
Hindistan ve Rusya'nın ardından Dünya 3. sü!

ILO'nun Türkiye verileri şöyle :

2013'te 191 bin iş kazası ve 1356 ölüm, 379 MH !
ÇSGB'na göre iş kazası+MH maliyeti ~5 milyar TL?

ILO'ya göre ulusal gelirin %4-6,5'i arasında!

(TSK %2.3, ilaç %2.1, toplam sağlık gideri ~%7..)

2013'te işçilerin %2,3'ü yıl içinde
iş kazası geçirdi. *Bu oran İngiltere'de <%1!..*

Türkiye'de İSG sistemi, yapısal olarak "kaza" üreten bir sistem !

- **Soma faciası**nın temel nedenlerinden biri de, bilgi ve teknoloji üretemeyen sistemin, dünya piyasaları ile rekabet edebilmenin en kolay yolu olarak, **ucuz ve güvencesiz emek üzerinden üretim** yaptırmayı model olarak benimsemiş olmasıdır.
- Türkiye`de uygulanan ekonomik sistem, sermaye birikim koşullarına ve madencilik sektörünün özgün yapısına bakıldığında; **yapısal olarak "kaza" üreten bir sistem**dir.

Türkiye'de İSG sistemi, yapısal olarak "kaza" üreten bir sistem !

- Büyüme ve küresel piyasalarla rekabet edebilme adına uygulanan **üretim zorlaması**, **uzun çalışma saatleri**, işçi maliyetinin düşürülmesi, bir maliyet ögesi olarak görülen İSG'den yapılan kısıntılar; daha kötü çalışma koşullarını ve kazaları birlikte getirmekte, sonrasında yaşananlar ise kalkınma için bu koşullara katlanılması gerektiği söylevine, işin **«fıtratına» bağlanmaktadır!**?

Çalışma ortamları riskli ancak uygun maliyetle bu riskler yönetilebilir..

Türkiye'de İSG sistemi, yapısal olarak "kaza" üreten bir sistem !

Soma faciası, tüm bu dinamiklerin yaşandığı acılarla yüklü, olumsuz bir tablodur. Facia sonrası, tepkileri azaltmak için, her zaman olduğu gibi suçlu ve kurban arama süreci başlatılmıştır..

*****

İş kazaları ve meslek hastalıklarının önüne geçilebilmesi için bundan sonra işyerlerinde

***"önce insan, önce sağlık
ve önce iş güvenliği"***

anlayışı yerleştirilmeli; tüm süreçlerde

öncelik işçi sağlığı ve iş güvenliğinde olmalıdır.

**54 yılda 2687 ölüm ve
326 bini aşkın yaralı..**

TTK (Türkiye Taşkömürü Kurumu)
Genel Müdürlüğü verilerine göre,
kömür ocaklarında
1955-2009 arasında
iş kazalarında **2687 işçi öldü,**
326 321 işçi yaralandı.

Sağlıklı-güvenli yaşama-çalışma Anayasal haktır !

İş Yasası md. 81'de (kaldırıldı) **işyeri sağlık-güvenlik birimi** kurulması yükümü, 50+ işçili işyerleri için öngörüldüğünden; işyerlerinin %98.1'i, çalışanların %62'si kapsam dışındaydı.

AB de içinde olmak üzere öbür ülkelerin verilerinde, **küçük ve orta ölçekli işletmelerde (KOBİ) iş kazası ve meslek hastalıklarının yoğunlaştığı görülmektedir.**

Meslek hastalıklarının %78'i yıllık 250'den az işçinin çalıştığı KOBİ'lerde gerçekleşmekte, **ölümcül iş kazaları** büyük çoğunlukla bu işletmelerde gerçekleşmektedir.

Tüm çalışanların sağlıklı ve güvenli yaşama-çalışma ortamı hakkı, başta md. 49, 56, Anayasa'nın açık ve net buyruğudur!

(www.sgk.gov.tr, erişim 16.7.2010)

Tüm çalışanların sağlığı-güvenliği stratejiktir !

Tüm iş kazalarının yarısından çoğunun; ölümcül iş kazalarının hemen tümünün küçük işyerlerinde olduğu dikkate alınır, koruyucu İSG hizmetlerinden yararlanamayan bu geniş emekçi kesiminin (*milyonlarca insan!*) açmazı daha rahat anlaşılabilir.

AB ülkelerinde, çalışanların sağlık ve güvenliğinin, yaşamlarının korunmasının yanında; ekonomik boyut da dikkate alınarak İSG sorunu, «**bütüncül istihdam**» stratejisine katılmaktadır.

İstihdamı, verimliliği, rekabet gücünü, iş barışını.. artırmak; dolayısıyla giderleri azaltmak, toplumsal yükü indirgemek için

iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin geliştirilerek

tüm çalışanları kapsaması için yeni stratejiler belirlenmektedir.

Toplumsal maliyet ciddi bir biçimde artıyor !

Bu kapsamda, işgöremezlik (*malüllük-engellilik*) de içinde olmak üzere; hastalık ve iş kazalarının azaltılmasının işletmelerin verimliliğinin artırılmasında, hastalık ve kaza sigortaları ile bakım ve Esenlendirme (*Tıbbi ve Mesleksel Rehabilitasyon*) hizmetleri ile ***ciddi bir biçimde artan toplumsal maliyet yükü***nün düşürülmesinde çok önemli olduğu belirlenmiştir.

Bu yüzden, örn. İspanya'da 6+; İtalya'da ve öbür pek çok ülkede 10+ işçi çalıştıran işyerlerinin işyeri sağlık-güvenlik hizmetleri sunumuna katılması zorunludur. **Sağlık Bakanlığınca** kamusal nitelikli ***İşyeri Sağlık-Güvenlik Birimleri kurulmalı;*** her çalışana bu hizmetlere erişim hakkı verilmelidir!

Sağlıksız - güvensiz çalışma yaşamı, sürdürülemez bir maliyet yüklüyor !

İş Sağlığı ve Güvenliğine ilişkin tüm mevzuat düzenlemelerinde, meslek hastalığı olarak kabul edilmese bile, işçilerin birçok süregen (*kronik*) hastalığının **yaptığı işle bağlantılı** olduğu bilinmektedir. Bu süregen hastalıklar, **hastalık sigortasının en önemli gider kalemlerinden biridir.**

Sürekli sağaltım gerektiren **işle ilgili hastalıklar**, ülke sağlık giderleri içinde ağır maliyet kaynağıdır.

Ayrıca önemli bir iş gücü yitiğinin de nedenidir.

Ulusal gelirin %4-6,5'i İK+MH ve sonuçlarına gitmektedir!

Devlet denetim yapsın, yaptırım uygulasin!

- *İşçi sağlığının korunması ve iş kazalarının önlenmesinde **işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının işyerinde yürütecekleri hizmetlerin taşıdığı önem yadsınamaz.***
- Yakın zamanda ne yazık ki, sıklıkla ve giderek **çok ölümlü** biçimde karşılaştığımız **iş kazalarının** yinelenmesinin önlenmesi için kazaların nedenlerinin bilimsel olarak araştırılması ve ortadan kaldırılmasına dönük **önlem ve denetimin artırılması** gereği, bilimsel-etik-yasal zorunluktur.

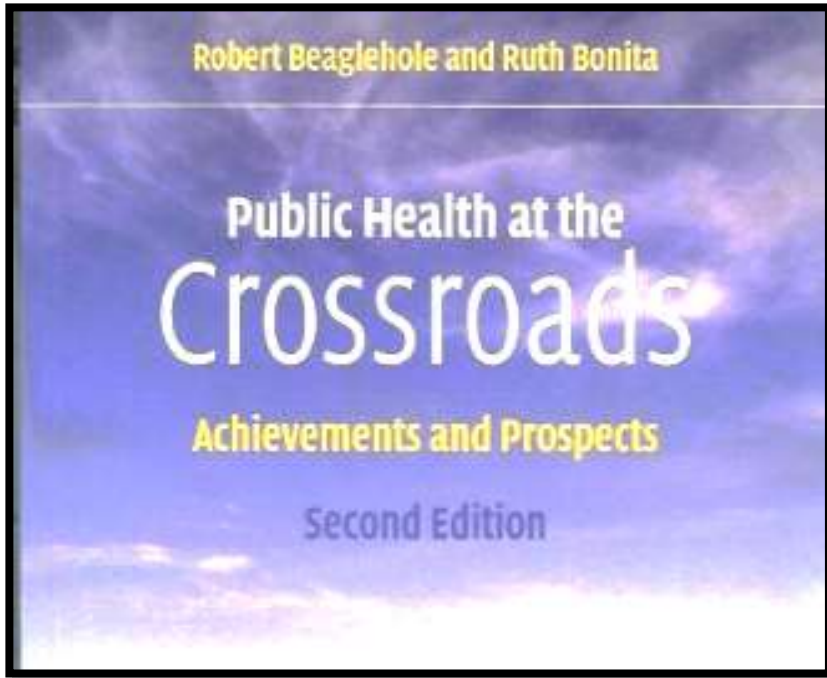
Çalışma Bakanlığı yasal görevini yapsın!

- Gerçekten, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi için İSG önlemleri yanı sıra; uygulamanın da titizlikle **denetlenmesi** ve anılan önlemlerin yaşama geçirilmesi gereklidir.
- Bu bağlamda görevli kamu kurumu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıdır. Bu Bakanlığın kuruluş yasasında temel görevlerinden biri, “*iş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak önlemlerin uygulanmasını izlemek*” ve “*çalışma yaşamını denetlemek*”tir.

Ne yapmalı ??

İş Sağlığı ve Güvenliği alanında iş gücü maliyetinin düşürülmesi adına yapılacak kısıtlamaların gerçekte toplam maliyeti düşürmeye etkisi marjinal olup; yansımaları makro ölçekte toplumsal maliyeti küçültmedir!

Yapılması gereken; 50(+) işçi çalıştıran işyerlerinde işçi başına ayda en az 15 dakika süre düşecek biçimde eğitimli işyeri hekimi atamanın zorunlu tutulması; 50(-) işçi çalıştıran işyerlerinin ise doğrudan atama ya da bir araya gelerek kuracakları ortak sağlık-güvenlik birimlerinden (OSGB) İSG hizmeti sağlamak konusunda seçim yaparak, tüm çalışanların mutlaka İSG hizmetine erişmesinin sağlanmasıdır. Bu hukuksal zorunluktur!

Out of sight .. Girls in mining!

***Health should
be at the heart
of the global
development
agenda..***

**Kız çocuklar madenlerde
çalıştırılıyor, ayrıca «**çocuk anne**»
oluyorlar! Bu ne biçim uygarlıktır?
Hangi «**quasi modo**» beceriyor
bunu?**

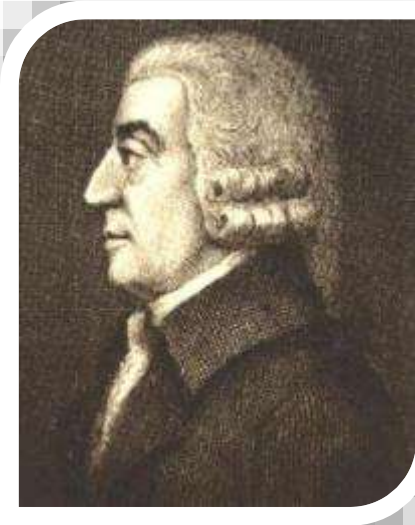
Neo-liberallere kötü haber !

Liberalizm'in peygamberi

Adam Smith bile,

***"Sağlık hizmeti,
piyasaya
bırakılamayacak
denli önemli,
'kritik' bir alandır."***

demektedir...

The Wealth of Nations, 1776

ABD'yi savaş makinesi gibi kullanan, KÜRESELLEŞTİRME retoriği (*takiyyesi*) ile kendini saklayan *yeni emperyalizmin*, "Elit" in faşizmi durdurulmalı..
DİRENİŞİ
KÜRESELLEŞTİRELEREK!

Homo supra eliticus'lar küreyi paylaşmış..
Homo insectus'lar *postmodern köleler*..
Darwin, Evrim'in böylesi evrimini öngöremedi!

Ölümlü maden kazalarında lideriz!

• Acıtan birincilik :

- Çalışma Bakanı Dinçer: **Ölümlü maden kazalarında lideriz!**
- Bakan Ömer Dinçer, ölümlü maden kazaları konusunda Türkiye'nin "lider ülke" olduğu itirafında bulundu. Bakan Dinçer'in, BDP Bitlis Milletvekili Nezir Karabaş'ın maden kazalarıyla ilgili soru önergesine verdiği yanıt, **Türkiye'deki ölümlü kaza oranının, Avrupa, Avustralya, ABD ve Kanada'dan kat kat çok olduğunu ortaya koydu.**
- Dinçer'in, ölümlü maden kazalarıyla ilgili ILO verilerini kaynak göstererek verdiği bilgiye göre; **Türkiye'deki ölümlü iş kazaları Avrupa'daki iş kazası ortalamasının 4.5 katıyken,** Kanada'dan 2.2 kat, ABD'den 3.4 kat, Avustralya'dan ise 4.3 kat daha çok!

www.haberortak.com/Haber/Iste-Saglik/15072010/Turkiye-olumlu-is-kazalarinda-ust-siralarda.php,15.7.10

Ölümlü iş kazalarında Dünya 3.süyüz!

- Çalışma yaşamında **işsizliğin** ardından en önemli sorunun, iş **sağlığı ve güvenliği** olduğunu belirten Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Prof. Ömer **Dinçer**, şöyle konuştu :
  - “Dünya verileriyle kıyaslanınca ülkemizde iş kazaları ve özellikle ölümlü iş kazaları açısından oldukça **vahim bir sonuç** çıkıyor. ILO verilerine göre, 2003-8 arasında iş kazası oranları **oldukça sorunlu bir ülke olduğumuz** belirleniyor.
  - **Hindistan ve Rusya’dan sonra ölümlü iş kazalarında 3. sırada** yer alıyoruz. İş kazaları önlemlerini başarıyla yürüten İngiltere gibi ülkelerde bu oran %1’in altında. Almanya’da %2.5, Fransa’da %3.5, İspanya’da %4 gibiyken ülkemizde %9.5-10 dolayında.”

www.haberortak.com/Haber/Iste-Saglik/15072010/Turkiye-olumlu-is-kazalarinda-ust-siralarda.php, 15.7.10

İŞ CİNAYETLERİ ALMANAĞI 2012 ÇIKTI!

İş Cinayetleri Almancağı 2012, iş cinayetlerine dikkat çekmek, her gün 3 ila 5 işçinin hayatını kaybetmesinin olağanlaşmasına engel olmak, artarak devam eden ölümlerin "kader" ya da "kaza" olmadığını aksine ihmal, denetimsizlik, taşeronlaşma ve daha fazla kâr elde etme hırsı nedeniyle, göz göre göre meydana gelen cinayetler olduğunu göstermek için hazırlandı. Yakınlarını kaybeden ailelerin çığlığı, adalet arayışı basında sadece duyarlı bazı kalemlerin köşelerinde yer bulabildi. Her ne kadar meslek odaları, sendikalar ve siyasi partilerin büyük bölümünün gündeminde yer almasa da her yıl hayatını kaybeden işçi sayısının, savaşlarda hayatını kaybeden insanların sayısından daha fazla olduğu bir gerçek. Almancağı, bu gerçeğin sadece ateşin düştüğü yeri yakmaması, yayılarak memleketin en önemli meselelerinden biri olması ve bir nebze de olsa iş cinayetlerinin azalmasına katkı sunması temennisiyle hazırlandı.

İş Cinayetleri Almancağı 2012, sadece geçtiğimiz yıl basına yansıyan iş cinayetleri haberlerine yer vermiyor. Artık aramızda olmayan işçiler için sürdürülen adalet mücadelelerinin nasıl başladığı, süreç içerisinde nasıl yol alındığı ve gelinen noktada davalardaki son durumlar anlatılırken Adalet Arayan İşçi Aileleri'nin her ayın ilk pazarı düzenledikleri Vicdan ve Adalet Nöbeti'ne değiniliyor; ailelerin bir arada ve ısrarla tüm sorumluların yargılanmasını sağlamaya dönük çabalarına da yer veriliyor. İş Cinayetleri Almancağı 2012 iş cinayetlerinde yakınlarını kaybedenlerin ailelerine de seslenerek mücadeleye davet ediyor.

**Kitapçınızdan İstemeyi
UNUTMAYIN!**

Dağıtımçı: Alfa Basım Yayım Dağıtım

İTİFACI
YAYINLARI

Bir madencinin Türkiye'de iş kazasından ölme riski ne kadardır??

25.04.2015

www.ahmetsaltik.net

102

14.9.11'de İstanbul Haliç Kongre Merkezi'nde, Uluslararası Kongrede
«**Temel İş Sağlığı Hizmetlerinin 1. Basamak Sağlık Hizmetlerine Entegrasyonunda Karşılaşılan Güçlükler**» başlıklı sunumumuz..

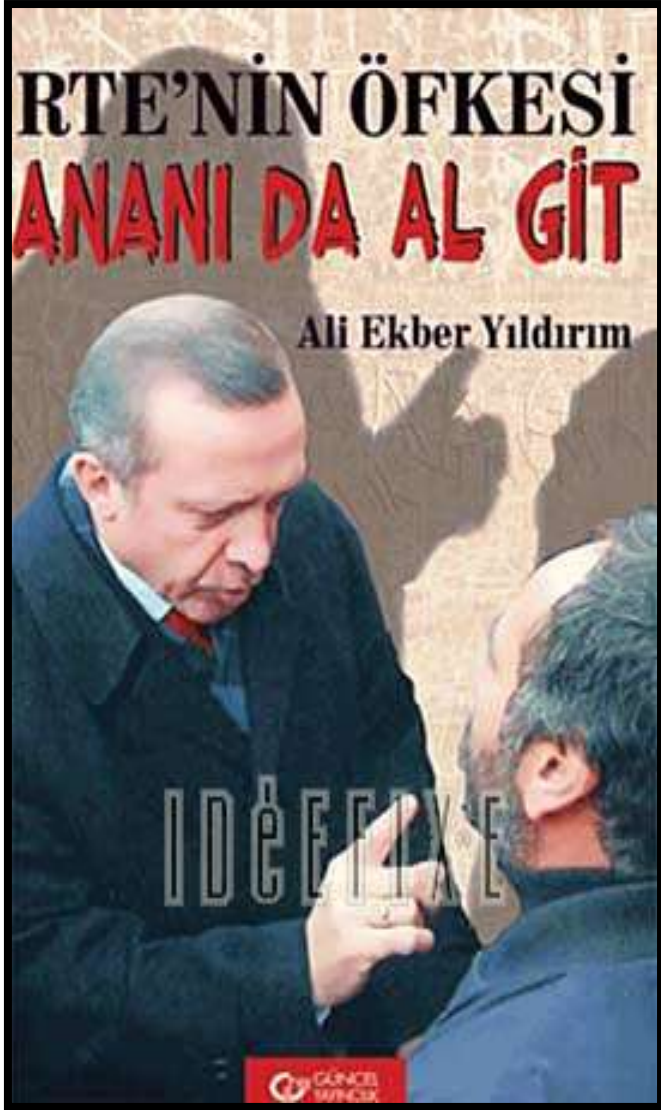
BM soruna el koymalı. ILO, olmazsa olmaz en az ISG normlarını yeniden belirlemeli ve BM Genel Kurulunda bağlayıcı karar alınmalı. Bu koşullara uymadan mal ve hizmet üretimi engellenmeli.

ILO Sözleşmeleri, ülkemizde yaşama geçirilsin!

Ülkemizin de kabul ederek üstün iç hukuk normu kıldığı ***İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin 155 Sayılı Sözleşme ve İş Sağlığı Hizmetlerine İlişkin 161 Sayılı Sözleşmeler***de başlangıçta; ulaşılabilen en az işçi çalıştıran işyerleri olmak üzere, **giderek bütün çalışanların İSG (iş sağlığı ve güvenliği) hizmetlerinden yararlandırılması** için örgütlenme yükümlülüğü getirilmiştir. Ülkemizde ise taa 1930'dan (1593 sayılı Yasa), **Atatürk**'ten beri (ILO üyeliği 1932), bu hizmetlerden yararlanmak için zorunlu tutulan işyerleri, sürekli olarak en az 50 işçi çalıştıran yerler olarak belirlenmiştir. ***85 yıldır sorunu çözemedik!?***

Siyasiler sorumsuz ve ağır kusurlu !!

25.04.2015

17 Mayıs 2010'da Zonguldak Gelik'te TTK Karadon'da bir ocakta oluşan kazada 30 madenci yaşamını yitirmişti. Kazanın ardından Başbakan **“... Bu mesleğin kaderinde maalesef bu var...”** diyebilirdi !??

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Prof. Ömer Dinçer de **“Güzel öldüler”** diyebilirdi sıkılmadan !?

www.ahmetsaltik.net

105

*Mustafa Kemal Atatürk'ün
Ergani Bakır Madeni İşletmesi'ni Ziyareti*

(15.11.1937)

Kaynak : Prof. İlhan Arsel

*Kaza ve kader, talih ve tesadüf deyimleri
Arapçadır; Türkleri ilgilendirmez.*

M. Kemal Atatürk

AB Temel Haklar Şartı

(Nice, 7 Aralık 2000)

[http://ek12 utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf](http://ek12.utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf)

Madde 31 : Adil ve hakça çalışma koşulları

1. Her işçinin, sağlığını, güvenliğini ve saygınlığını gözeten çalışma koşullarına sahip olma hakkı vardır.
2. Her işçi, azami çalışma süresinin sınırlandırılması hakkına ve günlük ve haftalık dinlenme izni ile yıllık ücretli izin hakkı sahibidir.

Madde 35 : Sağlık hakkı

Herkes, ulusal hukuk ve uygulamalar uyarınca

koruyucu sağlık hizmeti alma ve tıbbi tedaviden yararlanma

hakkına sahiptir. Birliğin tüm politikaları ve eylemlerinin tanım ve uygulamasında, daha üst düzeyde bir insan sağlığı koruması hedeflenir.

AB Temel Haklar Şartı (Nice, 7 Aralık 2000)

[http://ek12 utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf](http://ek12.utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf)

Madde 33 : *Aile ve iş yaşamı*

1. Aile, hukuksal, ekonomik ve sosyal korumadan yararlanır.
2. Aile ve *iş yaşamını* bağdaştırmak amacıyla, herkes, analıkla ilgili bir nedenden dolayı *işten çıkarılma*ya karşı korunma ve **analık izni** ile doğumdan veya evlat edinmeden sonra anababa izni kullanma hakkına sahiptir.

AB Temel Haklar Şartı

(Nice, 7 Aralık 2000)

[http://ek12 utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf](http://ek12.utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf)

Madde 34 : Sosyal güvenlik ve sosyal yardım (2)

*AB sınırları içinde, yasal olarak ikamet eden veya dolaşan herkes, Topluluk hukuku ile ulusal hukuk ve uygulamalara uygun olarak, **sosyal güvenlik** yardımlarından ve öbür sosyal yardımlardan yararlanma hakkına sahiptir.*

Birlik, **sosyal dışlanma ve yoksullukla mücadele** için, yeterli kaynağı olmayan herkese saygın bir yaşam sağlamak amacıyla, Topluluk hukuku ile ulusal hukuk ve uygulamalardan kaynaklanan kurallar uyarınca, **sosyal yardım ve konut yardımı** hakkını tanır ve gözetir.

Peki; bu AB hukuku Türkiye’de neden uygulanmaz, AB de susar?

657 sayılı yasada Devlet memurunun iş kazası ve meslek hastalığı tanımı

Hastalık izni: Madde 105 – (Değişik: 29/11/1984 - KHK 243/18 md.)

.... Görevlerinden dolayı saldırıya uğrayan memurlar ile görevleri sırasında ve görevlerinden dolayı

bir kazaya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memurlar, iyileşinceye dek izinli sayılırlar.

Madde 188 – A) Devlet memurlarının .... ve

görevden doğan kaza ile mesleki hastalık, ...
durumlarında, gerekli sosyal sigorta yardımları sağlanır.

Bu sigorta yardımları özel kanunlarla düzenlenir.

Bu sigortalardan tanınan hak ve sağlanan yardımlar, genel sosyal sigorta rejimleri ile kabul edilen hak ve yardımlardan az olamaz.

AB ve ABD'de Özerk İSG Kurumları

OSHA (AB)

İş Güvenliği ve Sağlığı İdaresi
(*Occupational Safety and Health Administration*)

NIOSH (ABD)

Ulusal İş Güvenliği ve
İşçi Sağlığı Enstitüsü
(*National Institute of Occupational Safety and Health*)

Dikkat: İlk sözcük, ABD'de «Ulusal»

Türkiye'de ivedilikle,
özerk bir **ULUSAL**
İŞ SAĞLIĞI-
GÜVENLİĞİ
KURUMU
kurulmalıdır.

Sağlıklı-güvenli yaşama-çalışma Anayasal haktır !

İş Yasası md. 81 ile (*kaldırıldı*) **işyeri sağlık-güvenlik birimi** kurulması yükümü, 50+ işçili işyerleri için öngörüldüğünden; işyerlerinin %98.1'i, çalışanların %62'si kapsam dışındaydı.

AB de içinde olmak üzere öbür ülkelerin verilerinde, **küçük ve orta ölçekli işletmelerde (KOBİ) iş kazası ve meslek hastalıklarının yoğunlaştığı görülmektedir.**

Meslek hastalıklarının %78'i yıllık 250'den az işçinin çalıştığı **KOBİ**'lerde görülmektedir. **Ölümcül iş kazaları** da büyük çoğunlukla bu işletmelerde gerçekleşmektedir.

Tüm çalışanların sağlıklı ve güvenli yaşama-çalışma ortamı hakkı, başta md. 49, 56, Anayasa'nın açık ve net buyruğudur!

(www.sgk.gov.tr, erişim 16.7.2010)

Tüm çalışanların sağlığı-güvenliği stratejiktir !

Tüm iş kazalarının yarısından çoğunun; ölümcül iş kazalarının hemen hemen tümünün küçük işyerlerinde olduğu dikkate alındığında, koruyucu sağlık hizmetlerinden yararlanamayan bu büyük çalışan kesiminin, koruyucu sağlık hizmetlerine gereksinimlerinin boyutu daha rahat anlaşılabilir.

AB ülkelerinde, çalışanların sağlık ve güvenliklerinin, yaşamlarının korunmasının yanında; ekonomik boyutu da temel alınarak İSG sorunu, bütüncül istihdam stratejisine katılmaktadır. İstihdamı, verimliliği, rekabet gücünü artırmak; dolayısıyla giderleri azaltmak, toplumsal yükü indirgemek için ***iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin geliştirilerek***

tüm çalışanları kapsaması için yeni stratejiler belirlenmektedir.

Toplumsal maliyet ciddi bir biçimde artıyor !

Bu kapsamda iş göremezlik (malüllük) de içinde olmak üzere; hastalık ve iş kazalarının azaltılmasının işletmelerin verimliliğinin artırılmasında, hastalık ve kaza sigortaları ile bakım ve esenlendirme (*rehabilitasyon*) hizmetleri ile

ciddi bir biçimde artan toplumsal maliyet yükünün düşürülmesinde çok önemli olduğu belirlenmiştir.

Bu yüzden, örn. İspanya'da 6+; İtalya'da ve öbür pek çok ülkede 10+ işçi çalıştıran işyerlerinin işyeri sağlık-güvenlik hizmetleri sunumuna katılması zorunludur. Çalışma Bakanlığı eliyle kamusal nitelikli ***İşyeri Ortak Sağlık-Güvenlik Birimleri kurulmalı;*** her çalışana bu hizmetlere erişim hakkı verilmelidir!

Sağlıksız - güvensiz çalışma yaşamı, sürdürülemez bir maliyet yüklüyor !

İş Sağlığı ve Güvenliğine ilişkin tüm mevzuat düzenlemelerinde, meslek hastalığı olarak kabul edilmese bile, işçilerin birçok süregen hastalığının **yaptığı işle bağlantılı** olduğu bilinmektedir. Bu süregen hastalıklar, **hastalık sigortasının en önemli gider kalemlerinden biridir.**

Sürekli sağaltım gerektiren **işle ilgili hastalıklar**, ülke sağlık giderleri içinde ağır maliyet kaynağıdır.

Ayrıca önemli bir iş gücü yitiğinin de nedenidir.

Ulusal gelirin %4-6,5'i İK+MH ve sonuçlarına gitmektedir!

Devlet denetim yapsın, yaptırım uygulasin!

- *İşçi sağlığının korunması ve iş kazalarının önlenmesinde **işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının işyerinde yürütecekleri hizmetlerin taşıdığı önem yadsınamaz.***
- Yakın zamanda ne yazık ki, sıklıkla ve giderek **çok ölümlü** biçimde karşılaştığımız **iş kazalarının** yinelenmesinin önlenebilmesi için kazaların nedenlerinin araştırılması, bulunan nedenlerin ortadan kaldırılmasına dönük **önlem ve denetimin artırılması** gereği, bilimsel-etik-yasal zorunluluktur.

Çalışma Bakanlığı yasal görevini yapsın!

- Gerçekten, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenebilmesi için işçi sağlığı-iş güvenliği önlemleri yanı sıra; uygulamanın da titizlikle **denetlenmesi** ve anılan önlemlerin yaşama geçirilmesi gereklidir.
- Bu bağlamda görevli kamu kurumu **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı**dır. Bu Bakanlığın kuruluş yasasında temel görevlerinden biri, “*iş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak önlemlerin uygulanmasını izlemek*” ve “*çalışma yaşamını denetlemek*”tir.

Özetle..

İşçi (çalışan herkes!) sağlığı ve güvenliği ulusal, giderek küresel bir sorundur.

Yaşam için vazgeçilmez olan mal ve hizmet üretiminde, emekçilerin sağlık ve güvenlik koşullarının sağlanması zorunludur.

Sorun salt emekçilerin sorunu değildir ve işverenlerin insafına bırakılamaz!

Çalışanların engelli olmaları, erken ölmeleri dışında; küresel gelirin %4-6,5'i arasında *dev parasal yitik* nedenidir. Bu maddi-manevi yitiklerin %5'i gibi çok küçük bir bölümü ile yeterli sağlık-güvenlik önlemleri almak olanaklıdır..

Özetle..

Pek çok İSG (İşçi Sağlığı İş Güvenliği) sorunu, önemsenmeyecek harcamalarla çözülebilir.

Dolayısıyla tüm çalışanların sağlıklı ve güvenli iş ortamlarında üretim hakkı vardır

ve bu hak evrenseldir (İHEB vb. hukuksal belgeler).

Günümüzde KüreselleşTİRme (=yeni emperyalizm!) tüm bu kazanımları yabancı (vahşi)

kapitalist dayatmalarla yok saymaktadır!.

Oysa İSG; kritik, stratejik bir Anayasal, kamusal ve insansal görevdir. Salt ekonomi bakımından da ertelenemez, deterministiktir (zorunludur)!

ÖZET OLARAK

- ❖Sağlığı ve yaşamı yitirmenin ödülü ve bedeli olamaz !
- ❖*Hiçbir ekonomik zorunluluk insan sağlığına zarar verecek bir işlemin nedeni olamaz. (İHEB -1948)*
- ❖İşyerinde hiç kimse, -işverenler başta- kendisini ve bir başkasını riske atma hakkına sahip değildir.
- ❖*Risk ve tehlikelerin önlenmesi, doğuracağı sonuçlardan çok daha ucuzdur. İSG önlemleri toplam üretim maliyetinin %5'ini geçmez ve işveren harcamalarını vergiden düşebilir.*
- ❖Türkiye yeterli İSG önlemleri almazsa her yıl Ulusal Gelirin %4-6,5'i boşa harcanır!

**“ Türk vatandaşının
sağlığı ve sağlamlığı,
her zaman üzerinde durulacak
ulusal sorunumuz dur.**

**Çünkü Cumhuriyet;
düşünsel, bilimsel ve bedensel
bakımdan güçlü ve yüksek
düzeyli koruyucular ister.”**

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK

**AKP'li 12+ yılda
en az 15 092 işçi,
Mart 2015'te ise
en az 139 işçi
yaşamını yitirdi...**

İSİG Meclisi

<http://www.guvenlicalisma.org>

**İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin raporuna göre,
Mart 2015'te en az 139 işçi, işçi cinayetlerinde
yaşamını yitirdi. 2015'in ilk 3 ayında **kurban sayısı 351!****

Reformcu (!) sermaye, bir reform da bu bağlamda yapsın ve üretim süreçlerinin çıktılarını emekçi ile paylaşımında vahşi ve ilkel **“maksimum kâr”** yerine **«optimum kâr»** ile emekçilere de insanca yaşayabilecekleri bir ücret ve **iş sağlığı - güvenliği** ortamı sağlasa??

Bir şiir : GÜLEMEM Kİ BEN..

Mustafa AYDINLI, 4.11.14, Çorlu

Çaldın, çırptın, aldın, bu ne rahatlık?
Haramına helal, diyemem ki ben
Halkımın yaptığı sana ırgatlık
Senin gibi haram yiyemem ki ben

Ekmedin biçmedin aldın götürdün
Asgari ücreti bize yetirdin
Dert üstüne dertlerimiz bitirdin
Çok mutluyuz diye gülemem ki ben

Dünya liderisin (!) anladık onu
Terör, yoksulluğun nerede sonu?
Din alıp satarsın, çok ayıp konu
Ne kötü huyun var, bilemem ki ben

*Soma'da ölümler, işin fitratı?!
Fitrat değil, ağgözlünün fırsatı
Yoksullara zehir ettin hayatı
Öle – yite dersim alamam ki ben*

Ermenek, Soma'da bitmiyor ölüm
*Bir gün olsun açmaz, soldurdun gülüm
Sözde açılım var, halk bölüm bölüm
Yalana bereket, dilemem ki ben*

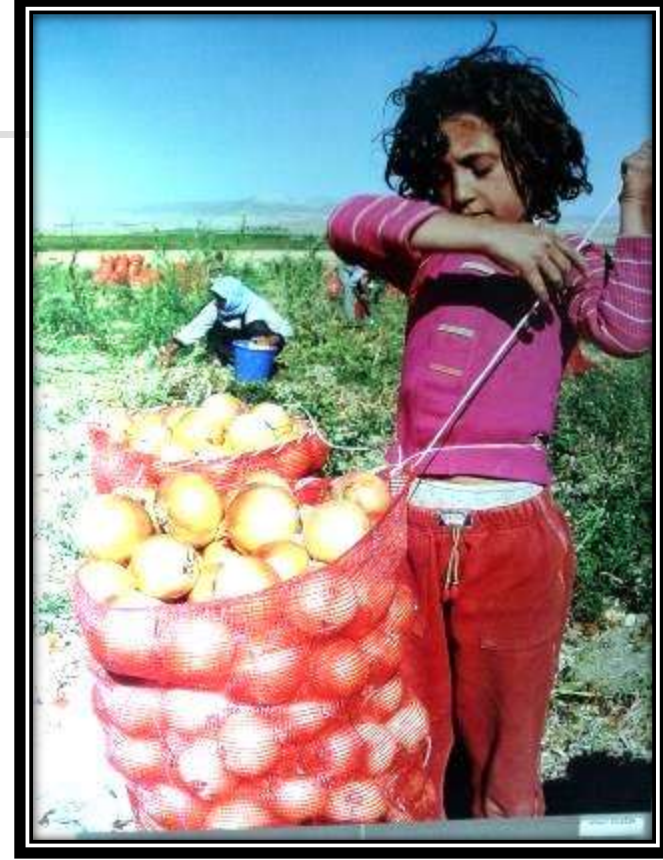
*Bu bir kaza değil, vahşi cinayet
Soma, Ermenek son olsa nihayet
Halka ölüm, zulüm, sana hidayet!?
Kara sicilini, silemem ki ben*

*Kalmadı değer, halkın gözünde
Ümit ver, ışık ver, varsa özünde
Aydınlı'nın bir gül açsın yüzünde
Yoksa bundan böyle, gülemem ki ben...*

Dr. Ahmet SALTİK

www.ahmetsaltik.net

**PAYLAŞIMINIZ
İÇİN TEŞEKKÜR
EDERİZ...**

Emek en yüce değerdir..

Emeğe saygı, insan olmanın baş koşuludur..